

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVII (51) • ŠTEV. (Nº) 16

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 7 de mayo - 7. maja 1998

HOJA PO ROBU

Utrinki iz Slovenije

Kaj je bolj normalnega kot pravica staršev, da vzgajajo otroke skladno s svojim prepričanjem? Te temeljne pravice, ki veljajo vedno in povsod, prepoveduje v vrtec in šolah sedanji Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZO-FVI) v 2. in 3. odstavku 72. člena. Navajeni smo že, da poslanci sprejemajo protustavne zakone, ki jih mora potem Ustavno sodišče razveljaviti. Tako je tudi s šolsko zakonodajo, ker hočejo dediči totalitarizma imeti nad šolo total(itar)ni nadzor.

Kaj je bolj normalnega kot uveljavljanje svojih pravic po zakonitih poteh? Za to se je odločila skupina staršev, ki je na Ustavno sodišče naslovila pobudo „za oceno ustavnosti in zakonitosti“ omenjenih diskriminacijskih odstavkov ZO-FVI-ja. Človek bi pričakoval, da bo javnost podprla to pobudo, saj gre za osnovne pravice staršev in otrok, a se je zgodilo nasprotno. V Nedelu (19.4.98) se je namreč oglašil glavni urednik Dela - to je tisti gospod, ki že nekaj časa s plakatom zaskrbljeno zre na mimoidoče - da bi razsvetlil ljudi, kakšne grozote jim pripravljajo podpisniki omenjene pobude.

Meršol na dolgo razlaga, kako hudo je v ZDA, ker nekateri spodbijajo Darwinovo teorijo o evoluciji in hočejo, da se namesto nje poučuje kreacionizem (nauk, da je Bog ustvaril svet v šestih dneh). In kaj drugega bi naj bila pobuda o presoji ustavnosti, če ni ravno poskus uvajanja takih pogledov in verouka v šole? In ker se je bati, da bi ustavni sodniki razmišljali strogo pravno in ne po pričakovanjih nekaterih Delovih novinarjev, njihov šef namigne, da bi bilo dobro, če bi imeli kakšno ustanovo, „ki bi malce razbremenila naše ustavne sodnike“. Glede na težave, ki jih ima Delo z Ustavnim sodiščem, lahko pričakujemo, da bo šef časopisa, ki ima „prvo in zadnjo besedo“, kmalu zahteval ukinitev tega sodišča.

Pri Meršolovem pisanju gre za zavajanje in podtikanje. Zavaja, ker vrže vse verne v isti koš. Utaji namreč, da kreacionizem zagovarjajo protestantski fundamentalisti. In kako naj bi to omenil, ko pa velja pri nas nepisano pravilo, da so protestanti napredni, katoličani pa mračnjaki? Če bi Delovi bralci zvedeli, da nekatere protestantske Cerkve zagovarjajo kreacionizem in da so med njimi celo fundamentalisti, bi utegnili pasti kakšna senca na medijsko pozlačen protestantizem! No, katoličani že dolgo ni-

mamo težav z Darwinom in še lani je papež v nagovoru akademikom poudaril, da je Darwinov nauk več kakor le teorija. Podtikanje pa je, če pobudnikom pripisujemo namene, ki jih niso nikjer izrazili. V njihovem primeru je očitno le to, da se potegujejo za svoje pravice in do tega imajo menda pravico! Poleg tega katoličani nismo zahtevali v šolah verouka, marveč smo predlagali tako obliko (izbirnega!) verskega pouka, ki se dopolnjuje s prepričanjem vernih staršev, ni pa uvajanje v vero.

Zastrašujoče je, kako novinarji časopisa, ki si prisvajajo „prvo in zadnjo besedo“, podaljšujejo v naš čas komunističen pogled na katolištvo in obravnavajo dejanja vernikov ali Cerkve kot sovražna in škodljiva za našo družbo. V takem duhu je npr. tudi Pušenjakova Maša za republiko v velikonočnem Nedelu. Novinar razlaga, kako je razumel odkritje in blagoslov zahvalne plošče Mariji Pomôčnici - kraljici Slovencev na Brezjah. Moti ga naslov „Kraljica“ in meni, da „da bi lahko nekdo z mirno vestjo predlagal, naj se javne, vendar tako rekoč ilegalne poskuse kronanja kazensko preganja“. Nič drugače niso razmišljali v komunizmu oznovci, ko so pisali obtožnice proti vernikom, in sodniki, ki so jih na montiranih procesih obsojali na leta zapora. Kako je mogoče, da novinar še ni slišal za pesniško in simbolno izražanje, da mu je tuja večplastnost jezika? Bo po tej logiki enoumja, ki jo uveljavljajo v Delu, treba razglasiti vse, ki nagovorijo ljubljeno osebo s „kraljica moja“ ali „Ti si moj kralj, dragi“, za „zagnane rojaliste“ in jih preganjati?

„Bolj ko hodiš po robu, bliže stopaš resnici,“ pravi reklama za Delo, ki je preplavila Slovenijo. Toda to je le reklamna poteza, ne pa tudi vsebinska usmeritev tega časopisa. Ta hodi, žal, tam, kjer je hodil pred desetletji, in služi istim gospodarjem z istim načinom pisanja. Ne pravim, da ne hodi po robu; hodi, toda s hrbtno, obrnjenim resnici, in s korakom, ki se od nje oddaljuje. Zato pa tudi ne more nič prispevati k pluralnemu ozračju v Sloveniji, medsebojnemu spoštovanju in sodelovanju, marveč razdore umetno ustvarja in podpihuje. Tako ozračje mu ustreza, saj mu zagotavlja monopolni položaj, „prvo in zadnjo besedo“. Za to pa se že splača hoditi po robu med zavajanjem in podtikanjem.

Drago OCVIRK

DRUŽINA - Številka 18; 3. maja 1998

Anton Drobnič je dvignil glas

V „Soboti“, prilogi Primorskih novic, je ob omembi državnega praznika „upora proti okupatorju“, ki se je prej imenoval „dan ustanovitve OF“, generalni državni tožilec Anton Drobnič med drugim izjavil, da je bil danes toliko opevani 27. april 1945 dan le „dan komunističnega zarote“ in „velika prevara komunističnega vodstva“. Dejal je še, da ta dan nima sploh nobene zveze z OF niti z uporom proti okupatorju.

Dejal je: „Dan upora je v resnici dan komunistične zarote, ki je Slovincem povzročila neizmerne žrtve in novo okupacijo, je dan velike prevare, dan slovenskega razdora in praznik narodnega žalovanja“. Pa še: „Resnični namen komunističnega vodstva ni bila nacionalna osvoboditev, saj so se boja proti okupatorju lotili tako, da je ustrezalo njihovim praviim ciljem: izziva-

ti okupatorja k zločinskim represalijam zoper slovensko prebivalstvo. Sami so se pred okupatorjem umikali v varne gozdove, svojo moralno moč pa znašali nad svojimi idejnimi in političnimi nasporotniki“. Poleg tega je še dejal, da je bila to državljanska vojna, „ki je Slovence usodno razdelila, komunistična partija pa je slavila zmago in Sloveniji za pol stoletja vzela narodno, politično in gospodarsko svobodo.“

Seveda komunisti tega niso prenesli, ker že dolgo niso slišali takih odločnih besed. Zato so zagnali vik in krik, protestirali in blatili Drobniča ter spet zahtevali njegovo odstranitev. Seveda, saj imajo medije v rokah.

Veseli smo, da je nekdo v Sloveniji dvignil svoj glas in povedal resnico glede početkov revolucije, pa čeprav tvega svojo

V zagovor po dveh, treh Utrinkih, ki sem jih poslal v začetku svojega mandata, sem imel vtis, da STA (Slovenska Tiskovna Agencija) preko Interneta kar zadostno obvešča rojake v Argentini o dogajanju v Sloveniji. In sem obmolnil.

Zadnji dogodki, zlasti vladni pritisk na medije, ki se vse bolj poslužujejo zavajajočega obveščanja ali pa še hujske - molka, so me prisilili, da bom pri nekaterih dejstvih, ki so se dogodili v Sloveniji, moral prikazati tudi drugo stran, ki je bila netočno opisana ali pa zamolčana.

1. Začnimo z odobritvijo proračuna. STA ni nikjer zapisala ali poročala o titanskem delu, ki ga je pod vodstvom podpisanega kar nekaj mesecev opravljala skupina poslancev iz SKD in SDS, da je pridobila glasove še iz drugih strank in se ji je posrečilo izglasovati enega od petih amandmajev proračuna (vsi drugi so bili zavrnjeni, predloženih jih je bilo več kot 300). Komisiji Državnega zbora Republike Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu se je posrečilo odpreti novo postavko v državnem proračunu: Izseljensko društvo Slovenija v Svetu, s čimer je zagotovljena temu društvu prisotnost v proračunskih postavkah.

2. Drugi primer zavajajočega poročevanja je proslava na Brezjah ob 150-letnici programa Zedinjene Slovenije na cvetno nedeljo. Neglede na to, da je prirediteljem pri pripravah nekajkrat spodrsnilo, je novinarstvo (po novih navodilih) proslavo takoj napadlo kot novi klerikalizem, Janšev govor kot provokacijo, Peterletovo odsotnost kot nestrinjanje (v resnici je nosil z drugimi 180m dolgo butaro na Štajerskem, kamor je bil povabljen že dosti prej). Nič manj spotikavanja pa ni bilo tudi ob nazivu Marije Kraljice Slovencev (oni so jo pisali z malo začetnico), češ da nikoli nismo imeli monarhije.

3. STA je poročala o nepomembnem sestanku Komisije Državnega zbora Republike Slovenije za donose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki je bilo 17. aprila 1998 in zaradi nesklepčnosti ni moglo ničesar doseči (petek popoldne poslancev ni). Pomembnega zasedanja prejšnji dan, ko je komisija skupaj z gospodarskimi zastopniki s Primorske, Koroške in Porabja poslala vladi zadnji poziv, da prične uresničevati odločbe Resolucije o manjšinah, ki jo zavazujejo, da vlada Republike Slovenije gospodarsko podpira slovenske zamejce in se aktivno udeležuje pri njihovem gospodarskem ustvarjanju, pa ni omenila.

4. Ne vem, v koliko je STA opozorila slovensko javnost na odlična odgovora pro-

fesorja Alojzija Rebule, ki se je v 16. številki Družine uprl vladni politiki zastraševanja, prav tako pa v isti številki na komentar: Hoja po robu dr. Draga Ocvirka.

5. Da je bolje, če človek malo potrpi, je tudi moj slučaj. V 26. številki Zaveze se je dr. Tine Velikonja obregnil tudi ob mene, češ da nisem glasoval za praznik 15. septembra 1948 (priključitev Primorske), in sem dvignil roko le za prisotnost. No, v parlamentu prisotnost potrjujemo s tipkanjem, osebno sem za predlog zakona glasoval, (eden od sedmih), ko je vse kazalo, da bo predlog zakona šel po vodi, sem med zadnjimi pomladniki, ki so še ostali, zahteval (v petek popoldne) preložitve seje na ponedeljek (kar nisem uspel). Pri tem sem pa glasoval proti svoji vesti, saj 15. september 1948 ne more biti praznik nobenega demokrata (še primorskega ne). Tistega dne se je zadnji del svobodne Slovenije pomaknil za železno zaveso. O tem so pričale kolone beguncev, ki so se valile proti Italiji (kot pred tremi leti v Avstrijo). Toda bil je čas priprave za lustracijo in nič naj bi ne motilo medsebojnega prijateljstva. Politika je pač to.

6. Končno še dve besedi o stranki, naši SKD. Hočeš ali nočeš, stranka se mora nasloniti na Cerkev. Brez zamere, toda Peterle mora biti novi slovenski Simon Bolivar. V Sloveniji hodi redno k maši nekako 10% odraslih ljudi. To so naši zvesti člani in na te moramo računati, ti tudi gredo na volišče. Žal ali ne, so to starejši ljudje, žal za starost, ne na zvestobo. Vsi novi preroki, ki se pojavljajo v stranki: odprimo jo, naj pridejo kruljavi in pohabljeni, je blef. Na prvi konferenci se bomo skregali, ali smo še krščanski ali pa demokrati, ali pa samo še skupina ljudi, ki niso krščanski in komaj demokrati. Mladina je zaenkrat še daleč. Toda je luč na koncu predora. Po Sloveniji so konec tedna pa tudi med tednom vsa tista velika župnišča, ki so jih v zadnjih letih zidali, zasedena: sami mladi, fantje, dekleta, na duhovnih vajah, na tečajih itd. Ko bodo ti mladi našli še pot do volišč, bo Slovenija zadihala (tudi Krščanski demokrati). Vse drugo je bob ob steno.

Marijan Schiffrer
poslanec

STRAN 3:

51. občni zbor ZS

Zgodilo se je v Sloveniji...

PRAZNUJEJO ZAČETEK OF POD DRUGIM IMENOM

Osrednja državna slovesnost 27. aprila je bila v Cankarjevem domu ob prisotnosti predsednika Milana Kučana. Slavnostni govornik akademik Ciril Zlobec je poudaril, da „veličasten upor proti okupatorju in nič manj mogočen narodnoosvobodilni boj“ ni bil velika zmota, tragedija, zločinsko dejanje, (o čemer danes čivkajo že vrabci na strehi), čeprav je bilo v njem in po njem marsikaj zmotnega in tragičnega, temveč je bil kot celota „veliko nacionalno dejanje“.

Slavnostni govornik, predsednik Zveze borcev Ivan Dolničar je pri Zvezi orisal zgodovino in „veličino“ Osvobodilne fronte in NOB, seveda pa je pozabil omeniti revolucijo in Komunistično partijo, ki je vse to pričela, da je prišla na oblast. Borce niso zadovoljni, ker v ustavi ni zapisano, da je bila slovenska državnost dosežena z narodno-osvobodilno borbo, in menijo, da državni organi pa niso dovolj odločni pri vračanju obtožb na račun dejanj borcev ob koncu vojne. Ivan Dolničar je ocenil tudi poskuse sprave in dejal, da je to tako, kot bi poskušali spraviti ogenj in vodo, kar mu radi verjamemo, saj so še sedaj nekateri, ki bi najraje „pobili to golazen“ kakor ob koncu revolucije.

SLOVENSKI VELEPOSILAVNIK NA HRVAŠKEM SE POSLAVLJA

Hrvaški predsednik Franjo Tuđman je na poslovnem obisku sprejel slovenskega veleposlanika na Hrvaškem Matijo Malešiča. Ob tej priložnosti je predsednik veleposlaniku Malešiču izročil odlikovanje reda kneza Branimira. Kot je poudaril Tuđman, je Malešič odlikovanje prejel za opravljeno delo za razvoj hrvaško-slovenskih odnosov, pa tudi kot znak prijateljstva. Malešič je dejal, da bo bližnji obisk hrvaškega predsednika v Sloveniji prispeval k nadaljnjemu razvoju dobrih odnosov med državama.

JELINČIČ PROTESTIRA

Predsednik Slovenske nacionalne stranke (SNS) Zmago Jelinčič je ustavno sodišče zaprosil za mnenje v zvezi z nastopom predsednikov parlamentarnih strank SDS Janeza Janše in SKD Lojzeta Peterleta, ki da mu poskušata onemogočiti udeležbo

kot predstavnika SNS v slovenskem delu pridruženega parlamentarnega odbora za vstop v EZ. S tem naj bi kršila 43. in 82. člen slovenske ustave. SNS je po Jelinčičevem mnenju edina parlamentarna stranka, ki je v bistvu najbolj upravičena za delo v tem odboru, kajti ravno SNS je s tem, ko ni podpisala sporazuma, pokazala, da se najbolj zavzema za varovanje slovenskih interesov. Peterle in Janša sta namreč odločno dejala, da njuni stranki ne bosta sodelovali pri komisiji za vstop v Evropo, če bo zraven Jelinčičeva stranka, ki daje slabo ime Sloveniji pred vso Evropo.

KOMUNISTI NOČEJO V NATO

Predsednik odbora DZ za mednarodne odnose Jelko Kacin je predsedniku Združenih list Borutu Pahorju poslal protestno pismo zaradi letakov s sporočilom Nočemo Ameriške Teroristične Organizacije, ki jih je v svoji akciji trosil mladi forum ZLSD. Po mnenju Kacina je sporočilo letaka sporno, neprimerno, nepremišljeno in škodljivo. Kacin opozarja, da Slovenija že leta aktivno sodeluje z zvezo NATO v Partnerstvu za mir, slovenski parlament pa je sprejel tudi zakon o uresničevanju temeljnih razvojnih programov obrambnih sil RS v obdobju od 1994 do 2003, ki med drugim zahteva modernizacijo v okviru standardov, ki veljajo v zvezi NATO. Kot vemo, so Drnovšek in drugi „bivši“ komunisti „hoteli“ v NATO, pa jih ta ni maral, je že vedel, zakaj. Sedaj pa mladi naraščalniki „bivših“ komunistov javno pišejo, kar so njihovi starejši privatno mislili, a drugače javno govorili.

EVROPA BREZ MEJA

Na Dunaju se je začel dvodnevni forum z naslovom Evropa brez meja, kjer udeleženci osrednjo pozornost namenjajo vprašanju širitve Evropske zveze in njenega vpliva na gospodarstvo. Forum prireja avstrijska Raiffeisen Zentral Bank, udeležuje pa se ga okoli 400 gostov iz držav srednje in vzhodne Evrope, predvsem politikov in guvernerjev centralnih bank. Osrednji del prvega dne foruma je bila okrogla miza o vlogi centralnih bank v pripravi na širitev EZ, na kateri je s prispevkom o pripravi slovenske osrednje banke sodeloval tudi guverner Banke Slovenije France Arhar.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Vodovje na severovzhodu države napreduje in vedno bolj ogroža niže ležeče predele. Počasi a neizdržno se bliža Buenos Airesu in nekaj časa bo preteklo, predno bo prebivalstvo mirno zadihalo. Višek povodnji bo te dni prizadel severne province in se napotil na jug proti prvi provinci in glavnemu mestu. Južnim predelom je lažje: ob izkušnjah na severu se lahko vsaj delno pripravijo, da bo škoda manjša. A brez škode ne bo šlo.

V BLATNEM MOČVIRJU

Spričo potankega poročanja obveščevalnih sredstev je javnost prevzeta zaradi katastrofe. Večji del pozornosti je obrnjen v vodovje, zato gredu druge novice mimo, ne da bi jim narod posvetil dovolj pozornosti. Ena snovi, ki jih je te dni časopisje obdelavalo, a niso imele priličnega odmeva, je afera okoli Narodne banke in velepodjetja IBM. Ta problem obdelavajo na sodišču že nekaj časa.

Vse skupaj je precej zapleteno, a v bistvu je zgodba jasna. Pred časom je Narodna banka izdelala načrt za informatizacijo celotnega omrežja. To niso mačje solze. Narodna banka je trenutno eno zadnjih velepodjetij v državni lasti. Govorimo o največji bančni ustanovi v Argentini, ki ima podružnice po vsej državi. Ni važnejšega mesta ali trga, kjer ne bi imela podružnice. Višina investicije za informatizacijo celotnega sistema se je vzpenjala tam proti tristo milijonov dolarjev. Ni čudno, da se je za to delo potegovalo več družb. Končno se je vodstvo banke odločilo za IBM.

Takoj zatem je bilo slišati govorice, da zadeva ni bila popolnoma čista. In ker s celotnim postopkom niso bili zadovoljni niti državni nadzorni organi, se je pričel sodni postopek. Raziskovanje je kmalu pokazalo, da je v vrtincu pogajanj in pogodb določena količina denarja zavila na stransko pot. Beseda „podkupnina“ je dobila domovinsko pravico in kažipot je raziskovanje usmeril v Švico.

Da ne bomo predolgi: gre za vsoto približno trideset milijonov dolarjev ki naj bi jih prejel vodilni krog banke, da se je odločil za podjetje IBM. Zadnje dni so bivši visoki funkcionarji banke priznali, da v tej zadevi niso nedolžni. Nastal je celo mednarodni škandal, ker argentinske sodne oblasti sumijo, da so v centrali IBM v ZDA vedeli za vso zadevo in zahtevajo sodni postopek tudi proti odgovornim ameriškim državljanom.

A sedaj pustimo Narodno banko in IBM pa se ozrimo nekoliko okoli. Strah in groza. Če si nadenemo prava očala, bomo videli, da se nahajamo sredi poplave korupcije. Ta je bila sicer precej razširjena v Argentini (in po svetu, kje pa ne), a sedanje stanje presega vse, kar je bilo doslej poznane. Ni da bi naštevali, saj dnevno časopisje dan za dnem poroča o neverjetnih primerih. Prav sedaj je nov škandalček odplaval Evo Gatico, državno podtajnico za mladoletnike in družino, ker sumijo da je nekaj fondov tudi tam zašlo na stransko pot, zlasti v volilne propagandne namene. Kot prej tiho tapljenje, orožja, kot zadeva Matilde Menendez, zaradi česar je vlada bila tedaj poražena v prestolnici, itd, itd.

Pred dnevi je bivši Kennedyjev obrambni minister Thomas McNamara govoril na civilno-vojaškem forumu v Buenos Airesu in dejal, da „največja nevarnost za demokracijo ni avtoritarizem, temveč korupcija ustanov, funkcionarjev in privatnih sektorjev“. To je izrazil v trenutku, ko se je afera Narodna Banka-IBM najhuje razplamtela. Nekoliko pozno opozorilo, a ne prepozno. Vendar, ali Cerkev ne sviri že leta

in leta, da je argentinska kriza „moralne narave“ prej kot gospodarske ali politične? Nihče ne more zanikati (čeprav si vlada to s silo prizadeva), da je korupcija globoko zakoreninjena v državnih ustanovah. Lahko trdimo, da se družba nahaja v blatnem močvirju. A tu ni da bi prekrizanih rok čakali, kdaj vodovje upade.

VEDNO PRISOTNE VOLITVE

Ne poplave ne korupcija pa ne zaustavljajo razgibanega političnega življenja. Prisotnovali smo sicer tekmovanju, kdo se bo pokazal bolj solidarnega. In v tem ni zaupati ne enemu ne drugemu. Za Povezavo je lahko: ni na oblasti in nihče ji ne more očitati nepripravljenosti. Mirno lahko kaže sočustvovanje in organizira pomoč, kar ji vse obrodi tudi politične sadove. Vlada pa se je sedaj začela gibati in objavlja veliko količino fondov zlasti za dobo po poplavi, ko bo treba celotno življenje obnoviti, pozidati domove in jih opremiti. A dejstvo je, da bo za to uporabila fonde, ki jih bo odvzela drugim socialnim sektorjem, zlasti zdravstvu.

Poleg političnega izkoriščanja poplav pa so se nadaljevali tudi drugi strankarski manevri. Zadeva tretje predsedniške dobe Menema je začasno potihnila, a ofenziva na Vrhovnem sodišču se nadaljuje, medtem ko Raimon Ortega tiho upa, da se bo vse izjalovilo in bo on peronistični predsedniški kandidat. Duhalde meni drugače. Iz njegovega kroga je bilo celo slišati govorce, da je pripravljen ponuditi skupno listo, kjer bi bil on kandidat za predsednika, Ortega pa za podpredsednika. Zaenkrat izgleda, da iz te moke ne bo kruha.

V Povezavi stvari tudi niso drugačne. Čeprav mnogi upajo, da bo le prišlo do soglasne predsedniške formule, doslej dogodki kažejo, da bodo le notranje volitve odločile, kdo bo predsedniški kandidat, ali De la Rúa, ali Graciela Fernandez Meijide. Zadnje ankete kažejo, da priljubljenost De la Rue raste in da skoraj že dosega svojo sotekmovalko.

Gospa Graciela je medtem pohitela v Washington, da si pridobi zaslombo tudi v severnoameriških krogih. Njen trud je bil usmerjen zlasti v to, da je tamošnje gospodarske in politične kroge prepričevala o dejstvu, da če zmaga na volitvah, ne bo bistveno spremenila gospodarske politike in da bo argentinska zunanja politika še naprej tekla po istih tirnicah kot doslej. Seveda pa je tudi dovolj razločno povedala, da ni pristaš „telesnih odnosov“ med ZDA in Argentino.

A kandidate niso edini problem Povezave. Prav te dni teče v kongresu debata o delavski reformi. Tu pa stališče radikalov in prepasitov ni enako. Solidarna fronta ne more zakriti svojega peronističnega izvora in se idološko loči od svojih zaveznikov. Torej se lahko primeri, da v zbornici zavzamejo različna stališča, kar bi bila blamaža, katero bi vlada takoj izkoristila, češ, kako bodo vladali, če se niti v opoziciji ne morejo zediniti.

Še eno snov bi za konec omenili. Te dni so v območju malvinskega otočja Angeli pričeli raziskovanje petrolejskih ležišč. Argentinska vlada najprej sploh ni reagirala, pač pa je dvignila prah opozicija, ki je vlado obtoževala, da molči zato, da bi napovedani obisk Menema v Londonu potekel uspešno. Nato se je zganila tudi vlada, ki celo grozi, da bo uvedla sankcije proti vsem družbam, ki bi se udeležile omenjenih del na malvinskem področju. To pa je precej hudo. Vsekakor pa je očividno, da vlada na tem področju (kakor še na marsikaterem) nima jasne politike.

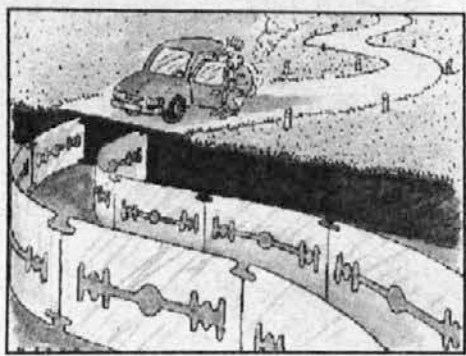
Od prve minute

Ko bodo urni kazalci odbili polnoč in bo nastopil 1. maj, bo v Sloveniji pričel veljati novi zakon o cestnem prometu. Prinaša številne novosti, višje denarne kazni in druge kazenske sankcije do zapora. Prometni policisti trdijo, da ga bodo pričeli dosledno izvajati od prve minute - brez opozoril nepredvidnim voznikom. Opravičil, češ, ne ve, kaj v novem zakonu piše, ne bodo upoštevali. „Nepoznavanje predpisov ne odvezuje odgovornosti,“ pravijo.

Za voznike začetnike - to bodo tisti, ki bodo imeli vozniško dovoljenje manj kot dve leti, bodo veljale strožje omejitve, na primer popolna treznost in zgolj sedem dovoljenih kazenskih točk. Prav kazenske

točke so tiste, ki voznike najbolj begajo. Na kratko: vsak voznik bo imel na voljo 18 kazenskih točk v dveh letih. Kdor bo bonus v tem času presegel, bo ostal brez vozniškega dovoljenja, po pol leta pa bo moral znova opravljati vozniški izpit (bonus za voznike začetnike je sedem točk). Pri drugem odvzemu bo moral na opravljanje izpita čakati leto dni. Visoke bodo tudi denarne kazni, od pet do 90 tisoč tolarjev za posamezen prekršek, lahko pa dosežejo dvesto tisoč tolarjev. Še vedno pa bo veljal tako imenovani popust; kdor bo kazni plačal na kraju ali v osmih dneh, bo plačal le polovico zneska.

Drugo vprašanje je, kako bodo zakonu sledili tisti, ki morajo kazni izterjati - davkarji in sodniki za prekrške. Kot je slišati, velja nepisan dogovor, da bodo najprej obravnavali tiste, ki bodo svoj greh storili sedaj, če bodo imeli čas, pa bodo skušali rešiti še zadeve iz prejšnjih let... Ali je to v skladu z ustavo, se bo izkazalo ob prvi pritožbi, verjetno pa je to edina možnost, da novi zakon ne ostane le mrtva črka na papirju. Zakon bo torej prvo minuto 1. maja pričel veljati. O tem, ali ga bo spoštoval ali kršil in tvegati stroge sankcije, pa bo odločal vsak udeleženec v prometu sam.

51. OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE

V nedeljo, 26. aprila se je vršil že 51. redni letni občni zbor našega osrednjega društva. Po maši, ki je bila darovana v cerkvi Marije Pomagaj za vse pokojne člane, so se rojaki zbrali v mali dvorani Slovenske hiše, kjer je predsednik Marjan Loboda pozdravil vse navzoče, katerim se je zahvalil za prisotnost.

Nato se je spomnil vseh članov, ki so odšli v večnost v pretekli poslovni dobi, nakar je prešel na dnevni red občnega zbora.

Po določitvi dveh overovateljev zapisnika (France Bidovec in Stane Hrovat) in dveh preštevalcev glasov (Maks Nose, Andrej Goljevšček) so prisotni brez branja sprejeli zapisnik lanskega občnega zbora.

Nato so prišla na vrsto poročila članov Upravnega sveta. Podana so bila v sledečem vrstnem redu: tajnica Ivana Tekavec, blagajnik cont. Milan Magister, podpredsednik, zadolžen za institucionalne odnose, dr. Vital Ašič, kulturni referent arh. Ivan Kogovšek, mladinski referent prof. Tine Vivod, referent za šolstvo France Vitrih, ravnateljica srednješolskega tečaja RMB prof. Neda Vesel Dolenc, referentka za tisk ga. Paulina Ulrich Dobovšek, referent za zgodovino Albin Magister in končno predsednik Marjan Loboda.

Poročilo predsednika

Spet je leto okoli in Upravni odbor Društva Zedinjena Slovenija polaga obračun o svojem delovanju pred člani na 51. letnem občnem zboru. Slišali ste poročila odbornikov, ki so vam podrobno poročali o opravljenem delu. Pri razgovoru boste lahko dobili še dodatna pojasnila, če bi jih kdo želel.

Tudi v pretekli poslovni dobi se je Društvo posvečalo nalogam, ki jih opravlja že vsa leta svojeg obstoja, to so predvsem **povezovanje, predstavljane in usmerjanje** naše organizirane skupnosti v skladu z krščanskim, slovenskim in demokratičnim mišljenjem in prepričanjem. To smer so nam začrtali vsi, ki so pred nami gradili in ohranjali to skupnost slovenskih beguncev in njihovih potomcev v Argentini.

Upravni odbor se je tudi v pretekli poslovni dobi trudil, da bi imel kar se da prijateljske stike z vsemi slovenskimi krajevinimi domovi, ustanovami in organizacijami. Redno smo vsake dva meseca sklicevali zasedanje Medorganizacijskega sveta, kjer smo se dogovarjali o naših skupnih problemih in načrtih in usklajevali naše delovanje. Ob priliki svojega obiska v Argentini je nadškof in metropolit dr. France Rode počastil srečanje članov Medorganizacijskega sveta s svojo navzočnostjo in nam povedal nekaj vzpodbudnih besed. Naše odnose z matično domovino Slovenijo in drugimi izseljenski skupinami smo obravnavali v okviru Argentinske konference Svetovnega slovenskega kongresa. Z veseljem ugotavljamo, da je v konferenci zastopana velika večina naših krajevnih domov, ustanov in organizacij. Tako bo AK-SSK lahko učinkovita povezava naše skupnosti z ostalim slovenskim svetom.

Z rojaki iz predvojne emigracije smo ohranjali korektne stike, nismo pa ustvarjali z njimi kakšne ožje organizacijske poveave iz enostavnega razloga, ker je naše delovanje tako različno od njihovega, da se to ne bi obneslo. Mnenja smo, da ni razlogov za nesoglasja ali celo nasprotja, če vsak ostanemo pri svojem načinu delovanja. Mislili smo, da bi bilo morda koristno, da bi vsaj napram matični domovini nastopali enotno, zato smo jih povabili, naj pristopijo k Argentinski konferenci Svetovnega slovenskega kongresa, pa se do danes na naše povabilo še niso odzvali. Ven-

da. Vsa poročila v celoti objavljamo v tej številki, razen referenta za šolstvo, ki ga bomo objavljali v naslednjih številkah našega tednika. Končno je v imenu nadzornega odbora spregovoril dr. Jože Dobovšek, ki je izrazil priznanje odbora celotnim delovanjem Upravnega sveta.

Sledila je kratka debata o poročilih in nekatere pripombe, ki so bile upoštevane od odbornikov. Glede članarine je občni zbor potrdil, da ostane ista kot doslej, in poveril Upravni svet, da jo spremeni, če bi gospodarske okoliščine to narekovali.

Med slučajnostmi je bilo prebrano pismo prof. Tineta Vivoda s predlogi glede Zgodovinskega zbora Zedinjene Slovenije. Po kratki izmenjavi mnenj je občni zbor sklenil, da to spada v pristojnost Upravnega sveta.

Ker mandat Upravnega sveta traja dve leti, to pot ni bilo volitev nobega odbora. Pred koncem pa so pričujoči poslali še pozdravna pisma argentinskim in slovenskim civilnim in cerkvenim oblastem, prijateljskim društvom in ustanovam po svetu in nekaterim posameznikom, s čimer se je zaključil letošnji že 51. občni zbor. Zedinjena Slovenija je že prekoračila pol stoletja in z odločnostjo in zaupanjem stopa v novo obdobje.

dar menimo, da tudi v tem še ni izrečena zadnja beseda. Od naše strani so vrata zanje vedno odprta.

O **predstavniki vlogi** Zedinjene Slovenije napram argentinski uradni javnosti in kulturnim, političnim in gospodarskim krogom nam je že poročal podpredsednik dr. Ašič. Kar zadeva naše stike z matično domovino, sem obširno poročal na seji Medorganizacijskega sveta preteklega julija. Ob svojem obisku v Sloveniji lanskega junija, sem imel kar nekaj razgovorov in skušal navezati čim več stikov. Bil sem na seji Komisije državnega zbora RS za zamejce in izseljence, ki jo vodi naš poslanec Marjan Schiffrer. Sprejela me je nova sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu ga. Mihaela Logar. Dal sem pobudo za skupno sejo, katere so se udeležili: župnik Janez Rihar, ki je predstavljal Rafaelovo družbo, Boštjan Kocmur, ki je zastopal Izseljensko društvo Slovenija v svetu, katerega predsednik je, Franci Feltrin, ki je zastopal Svetovni slovenski kongres, in vodja parlamentarne skupine za izseljence poslanec Marjan Schiffrer. Dogovorili smo se za koordinirano sodelovanje v pomoč izseljencem. Na Koroškem sem imel razgovore s Krščansko kulturno zvezo v Celovcu. Na Primorskem sem bil na izredni seji, ki jo je sklical Svet slovenskih organizacij v Trstu in Gorici, kjer smo se pogovarjali o sodelovanju. Kot predstavnik Zedinjene Slovenije sem imel glavni govor na žalni svečanosti za pobitimi domobranci v Kočevskem Rogu. Bil sem v avdienci pri ljubljanskemu nadškofu in metropolitu dr. Rodetu. Ob tej priložnosti sem ga povabil na slovenski dan, katerega se je potem tudi udeležil, preteklega novembra v Slovenski vasi. Na zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa v Mariboru junija lanskega leta sem tolmačil kot posebno priznanje slovenski skupnosti v Argentini, da so me delegati iz vsega sveta izvolili za predsednika zasedanja in potem za podpredsednika Svetovnega slovenskega kongresa za čezmorske dežele. Tudi tako se naša skupnost vključuje v vseslovenski kulturni in politični prostor.

Na predlog Zedinjene Slovenije je Odbor za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva, ki deluje v okviru Ministrstva za šolstvo in šport, po-

delil nagrado za leto 1997 trem voditeljem naših osnovnošolskih tečajev. Za življensko delo v begunskem in izseljenskem šolstvu so prejele to pomembno priznanje: Katica Kovač Dimnikova, Angelca Klanšek in Mija Markež.

Čeprav zlasti uradni stiki še niso rodili kakih posebnih sadov, se mi zdi, da je prav, da je Zedinjena Slovenija poznana tudi v uradnih in kulturnih krogih v Sloveniji in zamejstvu. Iz vseh razgovorov v Sloveniji pa sem dobil občutek, da dokler Slovenija ne bo formulirala primerne politike do izseljenstva, ki bo imela za cilj njih narodno ohranitev, bomo v glavnem odvisni od samih sebe.

Kar zadeva **usmerjanje** našega javnega življenja, je Zedinjena Slovenija tudi v pretekli poslovni dobi storila svojo dolžnost. Gotovo je najvažnejšo vlogo pri tem odigralo naše glasilo Svoboda Slovenija, ki je prinesla kar precej tehničnih člankov, ki so zavzeli stališče do raznih pojavov med nami in v Sloveniji. V začetku oktobra pa smo objavili v Svobodni Sloveniji članek „Naše stališče“, v katerem smo jasno povedali, kakšen je naš odnos do obiskov, ki jih pošilja med nas Slovenska Izseljenska Matica. Naj iz te Izjave navedem samo nekaj stavkov, da si bomo o tem vsi na jasnem. Ko smo vsem rojakom doma in po svetu predstavili našo organizirano skupnost, smo zapisali: „Ta naša organizirana skupnost je bila vse do osamosvojitve Slovenije trn v peti jugokomunistični diktaturi. Zato smo bili skozi vso to temno dobo slovenske polpreteklosti zamočeni, prezirani in napadani. Posebej žalostno in podlo vlogo je pri tem odigrala Slovenska Izseljenska Matica. Skozi 45 let ta ustanova ni imela dobre besede, pač pa polno žalitev in sramotenj za slovenske demokratične izseljence v Argentini, pa tudi drugod po svetu, ki niso trobili v komunistični rog“. Ko povemo, da smo ob spremembah v Sloveniji pričakovali tudi spremembe pri SIM, pa teh žal ni bilo, smo zapisali: „Kot še nekaj drugih je tudi SIM ostala kot ena preživelih struktur bivšega režima. Čeprav je vsaj uradno izgnala njena odlična sodelavka UDBA (naslednica zloglasnih VDV IN OZNE), je SIM uspelo ohraniti svojo organizacijo s skoraj istim vodilnim osebjem... V Rodni grudi

zlasti pa v osebnih izjavah vodilnih članov S.I.M. pa še zasledimo pikre besede na račun „okupatorjevih sodelavcev“, „ekstremističnih belogardistov“ in „farških belih“, ki se nočejo sprijazniti z novo stvarnostjo v Sloveniji“. Zato smo po skupnem dogovoru domov, ustanov in organizacij odločili, da s SIM ne bomo sodelovali, dokler ta temeljito ne spremeni svojih struktur in načina dela in se pošteno opraviči za vso krivico, ki nam jo je skozi 45 let prizadejala. To je tudi stališče slovenskih demokratičnih skupnosti v Kanadi, Avstraliji in ZDA. Mislim, da je potem vsakomur jasno, kako slabo uslugo dela naši stvari tisti, ki v tem stališču popušča, ker s tem podaljšuje življenje SIM taki kot je. Želimo s Slovenijo čim lepših stikov v obojestransko korist, ne pustimo se pa izigravati.

Vem, da nismo vsega naredili, kar smo imeli v načrtu. Vendar dobre volje nam ni manjkalo. Iskreno se zahvaljujem vsem članom Upravnega in Nadzornega odbora za zvesto in lojalno sodelovanje. Vsak sam naj pri sebi presodi, v koliko je izpolnil pričakovanja nas vseh.

Prav posebna zahvala našemu dolgoletnemu vodji pisarne g. Emilu Cofu, ki v letih ko drugi že davno niso več aktivni, še vedno skrbno opravlja svoje delo. Vse priznanje gđc. Miji Markež, ki se prav tako z vsemi močmi trudi, da so vsi obiskovalci naše pisarne prijazno in hitro postreženi. Ob koncu lanske poslovne dobe smo na razpis uradniškega mesta prejeli kar nekaj ponudb. Odbor se je z veliko večino odločil za g. Toneta Mizerita, ki se je z njemu lastnim navdušenjem vrgel v delo. Z njegovim prihodom upamo poslovanje v naši pisarni posodobiti in izboljšati.

Posebno zahvalo sem dolžan uredniku Svobodne Slovenije Tinetu Debeljaku in ostalim članom uredniškega odbora. Svoboda Slovenija, ki je last našega Društva postaja vsak dan bolj zanimiva in je prav letos slavila 50 letnico izhajanja v Argentini. Vsem naštetim in vsem ostalim sodelavcem in vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je naše Društvo tudi v preteklem letu ostalo zvesto ciljem, za katere je bilo pred 50 leti ustanovljeno. Vsem in vsakemu posebej Bog plačaj!

Marjan Loboda

Poročilo tajnice

Delo v pisarni se je normalno razvijalo. Največ posla se je opravilo za Svobodno Slovenijo.

V teku leta sta vstopila dva nova člana, umrlo pa je 11 članov, ki so: Frido Godec, Angela Ribnikar, Olga Milavec, Franc Šenk, Angela Papež, Anton Burjek, Marija Železnikar, Jože Hočvar, Vera Debeljak, Ignacij Glinšek in dr. France Mihelič. V letu 1998 pa sta umrli dva člana: g. France Bergant in Anton Vesel. Posmrtninska podpora je bila ali bo še izplačana vsem upravičencem. Ena posmrtnina pa ni bila izplačana zaradi večletnega zaostanka s plačilom članarine.

Po knjigovodstvu imamo vpisanih 409 članov; med njimi 185 družinskih. Torej ima Zedinjena Slovenija 594 osebnih članov.

Društvo je v teku leta 1997 prejelo 27 pisem in faksov, odposlalo pa 59. Pisni promet se je zadnje leto zelo zmanjšal, ker se je veliko zadev uredilo po telefonu oziroma internetu.

Svoboda Slovenija pa je prejela 56 pisem in faksov, odposlala pa je 227.

V teku leta je bilo 10 sej Upravnega sveta. Zedinjena Slovenija je sklicala 5 rednih sej Medorganizacijskega sveta. Organizirala je tudi srečanje članov razširjenega

Medorganizacijskega sveta z metropolitom nadškofom dr. Francem Rodetom.

Pisarna je vodila tudi upravo Argentinske konference Svetovnega slovenskega kongresa.

Seveda, to so samo številke ali podatki, ki marsikomu ne pomenijo nič več kot to: statistika. Naša organizacija je taka, kot jo danes vidimo - ugledna ustanova med rojaki in po svetu - po zaslugi vseh tistih, ki so jo oblikovali in ji vtisnili osebni pečat skozi vseh petdeset let obstoja. Tako je tudi danes.

Izrekam prirčno zahvalo gđc. Miji Markež in g. Emilu Cofu za vestno delo, ki sta ga v pisarni opravljala. Od meseca marca pa štejemo s pomočjo g. Toneta Mizerita. Posebna zahvala tudi osebam, ki sta mi dosledno pomagali vsakokrat, ko mi je bilo nemogoče izvršiti svoje delo; torej najlepša hvala g. Marjanu Lobodi in ge. Nedi Vesel Dolencu.

Dosedanje delo je bilo predvsem rokopisno vodenje kartotek članstva Zedinjene Slovenije ter dopisovanje s pisalnim strojem. Ugleden sponzor pa je daroval moderen računalnik, s katerim pa bomo v naprej vodili vso administracijo, kakor tudi dopisovanje in stike po internetu.

Ivana Tekavec

Poročilo blagajnika

V poslovnem letu 1997 je imelo društvo \$ 116.336,96 prejemkov in \$ 136.009,63 izdatkov, kar pa zneso \$ 19.672,67 primanjkljaja. Glede na poslovanje lanskega leta je bilo za 38% manj prejemkov. Uporabim to priložnost, da povabim člane društva in naročnike tednika „Svobodne Sklovenije“, da poravnajo svoje obveznosti letno in ne z zaostankom.

Obstanek in rast naših ustanov je le v rednem izpolnjevanju obveznosti, ki jih vsi prevzemamo iz narodne zavesti.

Premoženjsko stanje društva je ob zaključku še zadosti trdno, da bo društvo zmoglo prebrati težave, vendar moramo pravočasno uvideti, kakšen je položaj in predvidevati prihodnji razvoj, da bo društvo moglo finančno zdravo napredovati.

Zahvaljujem se g. Emilu Cofu, gđ. Miji Markež, g. Benotu in ge. Simonki Truden za vestno sodelovanje pri poslovanju društva, ki so mi kot blagajniku pomagali s požrtvovalnostjo in pripravljenostjo.

cont. Milan Magister

Poročilo kulturnega referenta

Referat za kulturo za Zedinjeno Slovenijo, ki ga sestavljajo po abecednem redu Golob Andrej, arh. Kogovšek Ivan, Magister Bogdan, Oblak Dominik, Oblak Tone ter arh. Vombergar Jure, je preko raznih sej organiziral glavne prireditve naše skupnosti, kot so:

- Spominska proslava žrtev revolucije v glavnem središču naše skupnosti.
- Praznik slovenske državnosti
- ter Slovenski dan.

Kot je znano, je bila slovenska prisotnost na buenosaireskem knjižnem sejmu 1997 odpovedana, ker ni uspelo veleposlaništvu dobiti od doma sodelovanje velikih knjižnih založb. Prvotno je bilo namreč mišljeno pripraviti stojnico, za vitrino pa ni bilo potem več časa predložiti prošnje. Letos, kot je bilo objavljeno v zadnji številki Svobodne Slovenije, nam je uspelo zagotoviti prisotnost z vitrino.

Spominska proslava junakov prvo nedeljo meseca junija se je začela v cerkvi s koncelebrirano mašo, nagovorom delegata prelata Jožeta Škerbca in petjem Mladinskega pevskega zbora iz San Justa pod vodstvom gospe Andrejke Selan-Vombergar ob spremljavi profesorja Ivana Vombergarja. Sledil je poklon pred spomenikom padlim domobrancem, molitev, trobenta kliče tišino in pesem: „Mi legijonarji, mi domobranci“. V dvorani Slovenske hiše je bil slavnostni govornik pričealec lic. Albin Magister. Nato je predvajalo enajst mladih recitatorjev odrski prikaz: „Iz vaše krvi je šmarnica zrasla, morda celo hrast“ z besedilom, ki ga je pripravil in režiral Dominik Oblak ter scenografijo Andreja Goloba.

Praznik slovenske državnosti 28. junija 1997 se je začel s koncelebrirano mašo z nagovorom delegata prelata Jožeta Škerbca in Gallusovim petjem pod vodstvom gospe Anke Savelli-Gaser. Po poklonu pred spomenikom na dvorišču se je nadaljeval program v dvorani škofa Rožmana, s počastitvijo argentinske in slovenske zastave, slavnostnim govorom Toneta Mizerita ter akademijo: to je petjem pevske skupine ARS pod vodstvom profesorice Nancy Selan in poezijo slovenskih pesnikov v recitaciji gospodične Nežke Štefe, vse pred sceno, ki jo je pripravil Andrej Golob. Sledila je podelitev priznanj zaslužnim rojakom: g. Francetu Pernišku, dr. Vojku Arku in g. Rudiju Hirscheggerju. Večer se je zaključil s slavnostno večerjo in priložnostjo za ogled razstave akvarelov in olj Andreja Makeka.

„V ljudeh vidim tebe, domovina“, je bilo geslo 42. Slovenskega dneva, ki je bil 16. novembra 1997 v Hladnikovem domu v Slovenski vasi. Zacel se je z dviganjem zastav ter mašo, ki jo je daroval nadškof Franc Rode s somaševanjem dušnih pastirjev. Med mašo je pel Domžalski komorni zbor pod vodstvom dirigenta Karla Leskovca, ki nas je ravno presenetil z obiskom. Po kosilu se je razvil na prostem kulturni program. S povezavo recitacije poezij Franceta Papeža so nastopile folklorna skupina Hladnikovega doma, folklorna skupina Slovenskega doma v Cara-

pachayu, folklorni skupini s Pristave, nato je bilo petje otrok slovenskih osnovnih šol, Mladinskega pevskega zbora iz San Justa ter Domžalskega komornega zbora. Napovedovala je gospa Miriam Jereb Batagelj, sceno je pripravil Andrej Golob ter potek slavja režiral Martin Sušnik. Ob koncu programa je Božidar Fink v slavnostnem govoru nakazal probleme, s katerimi se sooča Slovenija in v odnosu z njo tudi mi. Udeležence Slovenskega dne so pozdravili nadškof dr. Franc Rode ter njegov spremljevalec dr. Janez Gril in veleposlanik Republike Slovenije profesor dr. Janez Žgajnar.

Poleg teh štirih prireditev naj se ustavimo še pri naslednjih dogodkih:

Teden emigracije v Argentini, ki se je vršil v Teatro Coliseo pod okriljem argentinske Comisión de Católicos Inmigrantes 3. septembra 1997, smo uspešno nastopali s predstavitev folklorne skupine Pristava ter Mladinskega pevskega zbora iz San Justa. Ostal je pozitiven odmev ter priložnost za bodoča sodelovanja.

Skupno s Slovensko kulturno akcijo se je vršilo v prostorih Slovenske hiše predavanje rektorja škofijske gimnazije v Št. Vidu profesorja Mlakarja.

Organizacija gostovanja Domžalskega komornega zbora po naših središčih in v glavnem v Slovenski hiši s „Koncertom najlepših narodnih“ spada tudi v kroniko kulturnega dela Slovencev v Argentini v letu 1997.

Za konec, izrekam hvaležnost vsem, ki so nam bili ob strani.

arh. Ivan Kogovšek

Poročilo mladinskega referenta

Delovna naloga, sodelovanja in pomoč mladinskim organizacijam SDO in SFZ, predvsem krajevnim domovom v povezavi z dušnim pastirstvom, v obdobju 1997-1998 je bila izvršena na intenzivnem osebnem delu posameznikov.

2. Poklicni tečaj, festivali in mladinski dnevi, obiski bolnih, izredna srečanja z osebnostmi in uspešniki, obisk samostanov, vzgoja za zakon ter duhovne vaje, taborjenja, osnovnošolska športna tekmovanja in družabni programi so se vrstili ob vidnem in nevidnem delu ter spremstvu članov referata in sodelavcev.

Sej ZS se je redno udeleževal g. Jože Šenk; prav tako zahvala g. Franciju Cukjati za duhovno asistenco mladim. Posebna zahvala ge. lic. Metki Praprotnik Luna in gđ. Mili Hribarjevi sodelavki referata pri 2. Poklicnem tečaju.

O delu referata na Pristavi poroča članica ga. Magister Metka Havelka: „Maja 1997 je obiskal pristavsko mladino časnikar Zvo- ne Žigon in je imel z njo daljši razgovor, med katerim se je zdelo, da je g. Žigon ni dobil od naše mladine pričakovanih odgovorov.“

20. aprila pa je duhovnik Tone Prešeren dobil z mladimi poslušalci takoj-prisrčni odnos, ko jim je govoril o veselju do življenja in optimizmu mladega kristijana.

Poročilo tajnika za institucionalne zadeve

V zadnji poslovni dobi je ta Sekretariat skušal nadaljevati s tesnim in že dolgoletnim sodelovanjem z našimi argentinskimi prijatelji kakor tudi z bratskimi skupnostmi drugih narodov v Argentini, vse za slovensko stvar.

Ugotavljati pa moramo, da smo prešli v nekako „meddobje“, ko je naše delo v argentinski javnosti in med prijateljskimi skupnostmi resno otežkočeno, saj kljub naši popolni lojalnosti Sloveniji ni moč prikriti dejstva kontinuitete tamkajšnje vlade s prejšnjim diktatorskim režimom, kar nam ni v prestiž.

Tudi Južni Ameriki je uspelo dokopati se do lepe stopnje demokratizacije, zato tudi v tej družbi ne zveni prijetno, da ima srednjeevropska država za predsednika, premierja in zunanjega ministra bивše visoke funkcionarje režima in ideologije, ki je na svetovni ravni žalostno propadla. Pričakujemo, da se kmalu „vreme“ spremeni, ker je naše delovanje nujno vezano na mednarodni prestiž Republike Slovenije, pa čeprav je življenje naše skupnosti v Argentini samostojno.

Z žalostjo tudi ugotavljamo, da je slovenska vlada popolnoma ignorirala ogromno delo, ki ga je napravila v Argentini naša organizirana skupnost pod okriljem Zedinjene Slovenije za uveljavitev imena in v prid hitrega priznanja samostojnosti Republike Slovenije. S tem seveda ne oprekamo odlikovanja nekaterim odličnim osebnostim, vendar skupnost kot taka sploh ni bila upoštevana, ko se je šlo za priznanja.

Za naš arhiv in eventuelne študije sem pripravil obširnejšo zbirko dokumentacije in podatkov, ki presegajo navaden društveni arhiv, da se resnično in pravično prikaže, kako je vsa naša organizirana skupnost in ne samo posamezniki opravila neprecenljivo delo za kakor rečeno uveljavitev imena Republike Slovenije in v prid njenega uradnega priznanja.

Predlagam tudi, da društvo izda primerno knjigo, posvečeno temu delovanju, ki je zgodovinskega pomena in prestižno za našo organizirano skupnost.

Letos je društvo preko tega tajništva in kulturnega referata nanovo prevzelo iz-

ključno organizacijo slovenske prisotnosti na „24. Feria del Libro“, letos z izložbenim okencem. Kakor je znano, je ta velesejem največja kulturna prireditev v prestolnici Buenos Aires, ki privabi več kot dva milijona obiskovalcev.

Priredili smo jo izključno pod imenom Zedinjene Slovenije ter seveda obžalujemo, da Slovenci nismo zmogli kakor pred dvema letoma naši visoki kulturi primerno prisotnosti, kakor so to dosegli n.pr. naše prijateljske skupnosti kot ukrajinska in hrvaška, kjer je pokroviteljstvo in finančno organizacijo prevzela njihova veleposlaništva s sodelovanjem skupnosti in matičnih knjižnih založb.

Odločilno smo pripomogli pri organizaciji predavanja svetovno znanega ekonomista dr. Andreja Bajuka o preobrazbi slovenske ekonomije, ki je bilo v Slovenski hiši pod pokroviteljstvom Kulturne akcije in Slovensko-latinoameriške gospodarske zbornice. Uspelo je tudi, da je bil prenešen dolg intervju z njim pri slovenski radijski uri, kakor tudi objava celotnega predavanja v Svobodni Sloveniji.

Za božične praznike in Novo leto smo razposlali, kakor je že tradicija, voščila argentinskim prijateljem Slovencev, in sicer 56 kartic s slovenskimi motivi.

Ko so naši slovaški prijatelji priredili 27. marca 1998 akademski kulturni program na CARI (Comisión Argentina de Relaciones Internacionales) ob priliki obiska ministra za zunanje zadeve Zdenke Kramplove, smo bili prisotni, jo pozdravili v imenu naše skupnosti ter poudarili dolgoletno sodelovanje z bratskimi slovaškimi društvi.

V imenu društva smo poslali naše sožalje ob smrti dr. Camila Uriburuja, pravega argentinskega patricija, ki je prijateljsko sprejemal in gostil naše predstavnike iz Slovenije ob njihovih obiskih, ter očeta gen. Soria, predsednika Instituto Nacional Sanmartiniano.

Po uspeli objavi članka o Generalu San Martinu v ljubljanski reviji Gea smo slovesno poklonili reviji Instituto Nacional Sanmartiniano, predsedniku in odboru te ustanove, čemur se je Gral. Diego Alejandro Soria prisrčno zahvalil in poudaril našo dolgoletno lojalnost tej deželi.

Isti članek je razstavljen na častnem mestu na letošnji Feria Internacional del Libro. Prisotnost Generala San Martina v slovenskem izložbenem okencu je prijetno presenetil argentinsko publiko. Naj bo to tudi simbolično zadoščenje naše skupnosti za odstranitev kipa San Martina iz slovenske prestolnice in prevoz v zatočišče na argentinsko ambasado na Dunaju.

Še enkrat bi poudaril izredno naklonjenost, razumevanje in svetovljanstvo vodstva Mladinske knjige, da je prišlo do objave v tej reviji tako visokega kulturnega nivoja, ki je seznanilo slovenskega kulturnega človeka o resničnem liku generala San Martina, očeta argentinske narodnosti, ki za Argentino pomeni to, kar za Slovenijo Prešeren.

Končno bi omenil, da smo začeli s pogajanja za sodelovanje z Federación Argentina de Colectividades (FAC) in sicer z letošnjim predsednikom prof. Alberto A. Schwarzem.

Gre za še vedno večje uveljavljanje naše skupnosti v Argentini in za doseg eventuelne tehnične in finančne podpore, ki jo država nudi tej federaciji na raznih področjih komunitarnega udejstvovanja.

Kakor že dolga leta, to tajništvo ali referat za institucionalne zadeve sestavlja va prof. Jana Dobovšek in podpisani.

Najlepša hvala!

prof. Tine Vivod

dr. Vital Ašič

Poročilo zgodovinskega referenta

Kdor od naših članov ni bil odbornik društva Zedinjena Slovenija v zadnjih treh letih ali pa ni bral zadevnih oglasov v Svobodni Sloveniji in Oznanilu, temu naj povem, da je društveni odbor leta 1995 sklenil izdati za 50-letnico Zedinjene Slovenije njeno 50-letno zgodovino v tisku; zgodovino njenega dela in nedela, uspehov in neuspehov, pa tudi načrtov in teženj, izpolnjenih ali neizpolnjenih.

Obdobje, ki naj bi ga ta zgodovinski zapis pokril, mi je bilo natančno določeno: od jan. 1948 do jan. 1998.

Ker je načrtovano delo presegalo moje možnosti in zmožnosti - tega sem se takoj zavedel - sem iskal primerne razumnika in ga k sreči tudi našel v osebi dr. Jožeta Ranta. Obljubil, sem mu vso pomoč in moralno ter tehnično podporo odbora, posebej pa še predsednika g. Marjana Loboda.

Po treh letih dela in prizadevanja zdaj lahko sporočim, da je besedilo samo pripravljeno za tisk.

Brez fotografij bo zasedlo okoli 700 strani večjega formata. Domišljamo si - govorim o ekipi treh: pisca dr. Ranta, Marjana Loboda in zgodovinskega referenta - da je besedilo jezikovno prečiščeno, vsebinsko pregledano in v zadnji etapi dopolnjeno še s prispevki, pisnimi ali ustnimi, nekaterih javnih delavcev. Ves tekst je bil vmesen v računalnik in je torej katerakoli stran lahko dosegljiva.

Ni pa še rešen tehnični problem, kako razvrstiti in v knjigi na pravo stran vstaviti številne fotografije, ki jih je računalnik kar pogostokrat utajil.

Ne bom tukaj navajal v podrobnosti vseh in vsakovrstnih težav, na katere je pisec tolikokrat naletel in pred katere je bila večkrat postavljena vsa ekipa, ampak bom omenil v grobih obrisih izvršeno delo in odločitve za takšno ali drugačno obliko knjige, za izbrano in opuščeno vsebino. Za kaj smo se odločili in potem tudi izvedli, je to seveda najbolj razvidno iz samega vsebinskega kazala za zbornik, kot je sedaj predviden.

Poleg uvoda in zagovora oziroma odpiranja dežnika preden dežuje, je Zbornik (to je njegovo začasno ime, dokončno še ni izbrano) razdeljen na štiri dele. Najobsejnejša sta prva dva.

V prvem delu, naslovljenem **Zgodovina in zgodbe**, bomo našli kronološki prikaz družbenega in organizacijskega delovanja v naši pisani, a vendar homogeni skupini zdomceev, ki jih pisec v knjigi postavi za 3. vseljenjski tok Slovencev v Argentino. V to dobo spada pripoved o ustanovitvi Društva Slovencev, o znanem Victor Martinezu, o nakupovanju in lastninjenju Pristave, o pravi osebnosti za zdajšnjo ZS, o dogovoru med ZS in KD za delitev medsebojno priznanih pristojnosti, o načelnih stališčih ZS in vse naše skupnosti vpričo domovinske režimske infiltracije s 'ponujanjem roke', in tudi že poročilo o praznovanju 50-letnice na letošnji 25. januar.

V drugi del Zbornika spadajo **Storitve in dosežki**. Tako so v svojem posebnem poglavju podrobno opisane vse glavne, središčne, spominske Domobranske proslave. Svoj prostor imajo v tem oddelku vsi Slovenski dnevi - po vrstnem redu in do možne potankosti popisani: kako so potekale priprave nanje, kako so bili izvedeni in v kakšnih okoliščinah. Svoje poglavje imajo še druge kulturne in družabne prireditve, pri katerih je bila neposredno udeležena ZS.

Če se na katerem področju upraviči 50-letni obstoj našega Društva, je to možno dokazati z uspešnim delovanjem našega šolstva: predvsem osnovnih šol; tudi Srednješolski tečaj priznava pokrovljenost ZS.

Vprašanje občutljivejšega ravnotežja med ZS in KD ter drugimi ustanovami je obravnavano v drugem, obširnem poglavju, ki sklene na ugotovitvi, da se vse ustanove krepko ujemajo v načelnih idejah.

Posebno daljše poglavje v tem drugem delu, je posvečeno Slovenskim Domovom in še nekaterim drugim, samostojnim ustanovam. Marsikdo se bo vprašal, kaj ima pri tem opravka ZS in celo, s kakšno pravico vnaša v Zbornik zgodovino, ki ji ne pritiče, in se ponaša z uspehi, ki niso njeni. V tem vprašanju smo si v ekipi bili edini v tem, da po svojem ustroju in posebnosti vloži, ki jo ima ZS v skupnosti, njene predstavnike vloge in njenega dela ni mogoče ločiti od mnogovrstnih dejavnosti, katerim je ta skupnost predana tudi zunaj društvenega okvira. To obvezujoče dejstvo bo razumel vsak član skupnosti, ki je bil ali je še z njo organizativno ali pa samo čustveno povezan.

Poleg tega so Domovi z veseljem dajali pristanek na svojo vključitev v Zbornik in nam postregli z zaprosenimi podatki. ZS pa je, jasno, v Zborniku poudarila, da si ne želi prisvajati zaslug, ki jih nima. Res pa je, da je prvotno zamišljeni in odmerjeni krog tega dela zaradi nove tvarine - bom rekel - počil po šivih - in povzročil, da se je tako v Zbornik 'infiltrirala' grmada dragocenega gradiva.

Tretji del knjige prinaša poglavje z naslovom **Podoba ZS v imenikih, seznamih, številkah**. Že samo naslov je dosti zgovoren. Številčna rast, upadanje in nihanje članstva so razvidni iz razpredelnic v tem poglavju. Marsikdo bo tamkaj našel tudi svoje ime; če je morda pozabil, da je bil nekdanj odbornik Društva, bo verjetno prijeto presenečen.

Zadnji četrti del vsebuje (ponatisnjene) dokumente o pravilih, uradnih vlogah, spomenicah, pogodbah, pozivih, protestih. Pa tudi obsežna povzetka celotne vsebine Zbornika v **španskem in angleškem** jeziku.

Posebno vrednost, sodimo, da ima v tem delu dolg, zelo natančen spisec pisnih virov, katere je pisec zbral, uredil in razporedil tako, da je spotoma bila izvršena v večji meri tudi druga naloga našega referata, ki se je glasila: urediti zgodovinski arhiv.

Za konec pa nekaj besed o začetku, to se pravi, o prvi tisti etapi, ko sva dr. Rant in jaz razmišljala, kaj mora noter, kaj naj gre noter in kaj naj zunaj ostane. Ko sva se kolebajoč odločila za vsebino in obliko, je šel dr. Rant z velikim navdušenjem in zaviljivo vztrajnostjo na delo, posebno še, ker ga je v njegovi zamisli, v začetnem osnutku podprl tudi naš predsednik.

Rezultat tega je danes naslednji: V Zborniku je po obstoječih zapisnikih verno popisan potek neštevilnih sej, sestankov, tako širšega Glavnega odbora kot ožjih Upravnega in Izvršnega sveta. Z imeni odbornikov, z imeni predlagateljev, z nasprotujočimi se mnenji, z razpravljanjem o bistvenih problemih in tudi minljivih vsakdanjosti. Iz takega prednašanja te zgodovine, ne pa iz skope omembe glavnih silnic ali samo dela oseb, ki so resnično izstopale, bo šele moč spoznati, kaj sta obe generaciji - prva, ki je odšla in druga, ki odhaja, ustvarili in zgradili v teh 50-ih letih. V Zborniku **bo ostala zapisana cela vrsta imen** ljudi, ki so kljubovali zobu časa in v svojem slovenstvu zagrizeno vztrajali, tako da nam je bilo mogoče ostati in obstati v tem, kar smo. Pomaknimo zgodovino za 100 let naprej in predstavimo se svoje potomce, ko bodo takrat, ko bo to še bolj v modi kot danes, iskali svoje korenine. V Zborniku jih bodo našli. Mene je k odločitvi za tak podroben opis društvenega delova-

Poročilo referentke za tisk

Referat za tisk sestavljamo gg. Emil Cof, Stanko Jerebič, Stanko Snoj, Lojze Rezelj ter Pavlina Dobovšek.

Odbor se je sestajal enkrat mesečno. Naš delokrog je bil:

a) Določati politiko časopisa „Svobodna Slovenija“, b) Skupaj z uredniškim odborom skrbeti za ohranitev in razvoj časopisa, c) Predlagati upravnemu odboru Zedinjene Slovenije višino naročnin, ceno oglasov in honorarje zaposlenim.

Že v začetku poslovne dobe je odbor pripravil predloge v zgoraj omenjenem smislu in jih izročil v pretres upravnemu odboru. Upoštevajoč dane razmere in dane možnosti je uredniški odbor uvedel gotove spremembe v časopisu, predvsem še zaradi dejstva, da Svobodna Slovenija praznuje letos 50. obletnico svojega vsakotedenskega izhajanja v Argentini. Kot je znano, je Svobodna Slovenija bila med vojno glasilo Slovenske legije in se je zato tiskala in razpečevala ilegalno. V Argentini jo je leta 1948 začel izdajati g. Miloš Stare, ki je bil njen urednik že v vojnih letih v domovini.

Poročilo slovenskega srednješolskega tečaja „Ravnatelj Marko Bajuk“

SSTRMB ima svoj sedež tukaj v Slovenski hiši. Združuje dijake s področja Velikega Buenos Airesa z namenom posredovati jim na ravni srednješolske izobrazbe in v slovenskem jeziku najlepše duhovne in snovne stvaritve slovenskega človeka.

V šolskem letu 1997 je obiskovalo tečaj 105 dijakov; razdeljeni so bili v pet letnikov: 1. letnik 30 dijakov; 2. letnik 22 dijakov; 3. letnik 18 dijakov; 4. letnik 20 dijakov ter 5. letnik 15 dijakov. Tečaj je imel tudi dva dopisna dijaka iz notranjosti dežele in sicer iz San Luisa. Letošnje leto pa se je v tečaj vpisalo 112 dijakov ter 3 dopisni.

Ravnateljica tečaja je bila prof. Neda Vesel Dolenc. Proforski zbor so sestavljali sledeči: Milena Ahčin, Franci Cukjati, Luka Debevec, lic. Rok Fink, dr. Štefan Godec, dr. Marko Kremžar, p. dr. Lojze Kukovica, Marjan Loboda, prof. Alenka Magister, prof. Metka Mizerit, Lojze Rezelj, prelat Jože Škerbec, arh. Jure Vombergar in lic. Terezka Prijatelj Žnidar. Profesorjem stoji ob strani odbor staršev pod predsedstvom ge. Marjete Šenk.

Tečaj je bil skozi vse leto in sicer 20 dni (sobot). Pouk in druge dejavnosti so potekale po letnem delovnem načrtu in šolskemu koledarju. Nobena ura ni odpadla, odsotne profesorje pa so nadomeščali kolegi ter danes že pokojni prof. France Bergant. Poučevali smo naslednje predmete: Sloven-

nja nagnil tudi spomin na nekdanjo Mohorjevo družbo, ki je v svojem koledarju objavljala imena svojih naročnikov, tako iz Severne Amerike kot tudi iz Argentine. Kakšen zaklad podatkov za celo pahljačo družbenih znanosti pa tudi za preproste domotožne ljudi, si ni težko predstavljati.

Drugi razlog za ta način dela pa je bil v namenu, da se Zborniku, kot v neke vrste zgoščenki, spravijo, skoncentrirajo v časovnem redu urejeni zapisniki, dokumenti in drugi pisni viri.

Kot rečeno, tukaj ni mesto, da bi razlagal in našteval težave, sitnosti, razočaranja in zadoščanje, ki jih tako delo prinaša. V imenu pisca in v svojem imenu se zahvalim organizacijam in posameznikom, ki so prinašali svoje dele k celotnemu delu. Njihova imena in njih zasluge bodo objavljeni v Zborniku.

Želim, da se ta novi poskus ZS ne izjalovi.

Albin Magister

Istočasno pa doživljamo že tudi 50 let našega bivanja v Argentini in temu dejstvu so namenjeni predvsem ponatisi takratnih člankov v časopisu „Svobodna Slovenija“.

Letos izhaja tednik Svobodna Slovenija v nakladi 1000 izvodov, od katerih pošiljamo v inozemstvo 162 števk. Plačevanje naročnine je več ali manj redno, zamudnikom, ki so v zaostanku s plačevanjem več let, smo poslali opomine. O gmotnem položaju časopisa bo poročal blagajnik cont. Milan Magister.

Odbor se zahvaljuje vsem sodelavcem, ki nam pošiljajo članke in poročila o življenju v naši skupnosti, predvsem pa prav lepa hvala g. Emilu Cofu za njegovo nadvse skrbno vodenje kartoteke oz. seznama naročnikov. Odbor se tudi priporoča bralcem za mnenja o časopisu, še bolj pa za njihove želje o izboljšanju Svobodne Slovenije. Hvala bomo za vsak trezni predlog in ga bomo skušali upoštevati, da bo Svobodna Slovenija tudi v bodoče ostala resno glasilo političnih emigrantov.

Pavlina Dobovšek

ščino (slovnico in slovstvo) 2 uri v vsakem letniku; verouk v 1., 3., in 4. letniku; svetovne nazore v 4. in 5. letniku; slovensko zgodovino v 2., 3., 4., in 5. letniku; zemljepis Slovenije v 3. letniku; živo besedo v 1. in 5. letniku ter petje v 1. in 2. letniku.

Šolsko leto smo kot vedno začeli s sveto mašo in uvodnim nagovorom ravnateljice. Na sklepni prireditvi, katero sta s svojo prisotnostjo počastila nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode ter glavni urednik Družine misgr. Janez Grilj, smo se poslovili od petega letnika. Najboljši dijaki so dobili knjižne nagrade, dar dr. Petra Vencija, bivšega sekretarja za Slovence po svetu. Najboljši dijak 5. letnika pa tudi slovenski srebrnik; dar dr. Petra Urbanca iz Kanade. Dijaki 1. in 5. letnika, ki imajo predmet Živa beseda, so nastopili z recitacijami pod vodstvom predmetnega profesorja Lojzeta Rezelja. Petošolci so pod vodstvom prof. Metke Mizerit pripravili almanah „Moje mesto“ in ga ponesli s seboj v Slovenijo. Tam so ga podarili osebnostim pri sprejemih ter dobrotnikom, ki so jih sprejeli in jim poleg staršev ter Društva Slovenija v svetu omogočili potovanje. Ob zaključku šolskega leta so almanah poklonili tudi profesorjem.

Naj omenim še druge dejavnosti: sestanek staršev, na katerem je predavala prof. Metka Mizerit: „Slovenstvo, vrednota, ki mi je bila podarjena“; drugi sestanek s starši na razredni ravni; duhovna priprava na velikonočne praznike; poslovljni večer s sveto mašo 5. letnika ob abiturientskem potovanju, ter orientacijsko-poklicni tečaj za dijake 4. in 5. letnika pod vodstvom Mladinskega referata ZS. Proforski zbor pa je imel študijski dan na kinti Sloga, na katerem je dr. Marko Kremžar razvil globoke misli ob Etičnem kodeksu Društva katoliških pedagogov Slovenije. V to društvo se je tudi vpisalo 10 profesorjev.

Člani proforskega zbora so se redno udeleževali prireditvi Šolskega odseka ZS, ki ima na skrbi ohranitev in razvoj celotnega slovenskega šolstva v Argentini. Aktivno so sodelovali tudi na srečanju učiteljev in profesorjev ob začetku leta.

To je kratek pregled delovanja tečaja, ki je letos stopil v 38. šolsko leto z istim vodilom, kot ob svoji ustanovitvi: iz ljubezni do resnice, do slovenstva, do mladine.

Hvala lepa vsem!

Prof. Neda Vesel Dolenc
ravnateljica

Gospodarski vestnik

Slovenske latinskoameriške trgovske zbornice

Sedmi občni zbor

V ponedeljek, 27. aprila, so se člani Slovensko-latinskoameriške trgovske zbornice srečali že na sedmem rednem letnem občnem zboru. Ko je Slovenija stopala na pot samostojnosti, je tudi skupina slovenskih podjetnikov v Argentini začutila, da mora doprinesiti svoj delež v gospodarskem uveljavljanju matične domovine v svetu. Spoznala pa je obenem, da je to delo lahko v prid tudi novi domovini Argentini. Tako je nastala Slovensko-latinskoameriška trgovska zbornica (SLATZ), katere cilj je pospeševati medsebojno spoznavanje in zlasti medsebojno gospodarsko izmenjavo med Slovenijo in Argentino ter to izmenjavo razširiti na raven latinske Amerike, zlasti po ustanovitvi Mercosurja.

Zbornica ima za sabo že sedem let delovanja in lahko pokaže marsikateri uspeh. Gotovo pa je še ogromno dela, saj globalizacija in druge spremembe na mednarodnem gospodarskem odru stavijo vedno nove izzive in zahtevajo nove odgovore.

Sedmi občni zbor je potekal v prostorih Slovenske hiše v Buenos Airesu, kamor je kljub slabemu vremenu pohitelo kar prilično število članov. Zbrane je najprej pozdravil predsednik Herman Zupan, ki je ugotovil sklepčnost občnega zbora. Po izvolitvi dveh overovateljev zapisnika (Klemen Železnik in Jože Šenk) in treh preštevalcev glasov (Zorka Gris, Bogdan Vrtovec in Janez Osterc) so člani odbora podali svoja poročila.

Tajniški referat je v odsotnosti cont. Antona Marina prebral podpredsednik Marjan Loboda. O gospodarske stanju Zbornice je poročal blagajnik Anton Podržaj. Končno je podal svoj pregled dela v pretekli dobi tudi predsednik Herman Zupan.

Iz vseh poročil se je dalo povzeti, da je bilo mnogo opravljenega, a da je pred društvom še vrsta izzivov. Gotovo je bil važen uspeh v preteklem letu imenovanje novega opolnomočenega ministra na veleposlaništvu RS v Buenos Airesu, za kar se je Zbornica že dolgo časa zavzemala tako v vladnih kot v gospodarskih krogih Slovenije. Tomaž Kunstelj, ki je bil postavljen na to mesto, se bo pretežno posvečal trgovskemu problemu in pospeševanju gospodarske komplementacije Slovenije in Argentine, čeprav ne zavzema specifično mesta gospodarskega atašeeja.

Naslednja točka dnevnega reda so bile volitve. Po pravilniku je zapadel mandat polovici članov odbora. Predložena je bila ena sama lista, ki je bila soglasno sprejeta. Tako bo v naslednji dobi Zbornico vodil sledeči odbor: predsednik Herman Zupan; podpredsednik Marjan Loboda; tajnik lic. Marko Amon; podtajnik lic. Andrej Troha; blagajnik inž. Anton Podržaj; podblagajnik lic. France Gorše; odborniki Ciril Oblak, cont. Gregor Hribar, Marjan Petkovšek, Pavel Bajda ter inž. Janez Pleško; ter nadzorni odbor: inž. Jernej Dobovšek, arh. Marjan Eiletz, Janez Osterc, Marjan Oven in Jože Šenk.

V zaglavju slučajnosti je Marko Amon najprej poročal o seminarju „Slovenija, tvoja priložnost“, ki ga je organizirala Študentska organizacija univerze v Ljubljani (ŠOU) za slovenske študente in mlade podjetnike, ki živijo v tujini. Tega seminarja se je iz Argentine udeležilo kar devet mladih rojakov pod pokroviteljstvom Zbornice. Izvedba seminarja je bila brezhibna in je pričakovati, da se bodo slične iniciative v bodoče še nadaljevale. Zatem je poročal

Pisali smo pred 50 leti...

Dr. Miha Krek: Ob stoletnici

V letu „pomladi evropskih narodov“ 1848 je bila misel Združene Slovenije prvič v slovesni, uradni obliki sklenjena in objavljena...

Od takrat do današnjega dne je misel Združene Slovenije bila in je še, kar je že tudi poprej bila v srcih vseh slovenskih ljudi: osnovna zahteva slovenskega naroda in naša žal še neizpolnjena želja...

Kelih našega trpljenja s koncem druge svetovne vojne ni bil še napolnjen. Svoboda v Združeni Sloveniji smo želeli in pričakovali, a v najstrašnejšo sužnost smo padli. Stoletnico slovesne oznanitve osnove našega narodnopolitičnega življenja praznujemo nad grobovi in pogorišči v globoki

tudi o povezavi trgovskih zbornic Srednje Evrope, ki se na povabilo Hrvaško-argentske zbornice organizira v Buenos Airesu. Poleg hrvaške in slovenske pri tej iniciativi sodelujejo še zbornice avstrijske, madžarske in češke skupnosti v Argentini.

S tem je bil uradni del občnega zbora zaključen. Sledil je še drugi del, v katerem je Tomaž Kunstelj, opolnomočeni minister veleposlaništva RS v Argentini, podal zgoščeno a zelo pregledno sliko gospodarskega stanja v Sloveniji, njene zunanje trgovine in pogled na perspektive in možnosti trgovske izmenjave med Slovenijo in Južno Ameriko. Ob prigrizku in kavi je sledil živahen razgovor, ki je pokazal rastoče zanimanje slovenskih podjetnikov za tesnejšo trgovsko povezavo med Slovenijo in Argentino. Izmenjava mnenj pa je tudi zarisala nekatere glavne smernice, ki jih bo treba v bodoče upoštevati, da želje in načrti uspešno priplujejo do cilja.

t.m.

žalosti nad smrtjo 12.000 naših najboljših bratov, grdo izdanih, v smrt izročenih in zverinsko pomorjenih...

Raztepeni po svetu smo globoko hvalni vsem narodom in njihovim upraviteljem, ki so nam dali gostoljubno streho in omogočili vsaj skromno svobodno vzdrževanje. To posebno v Argentini. Argentini nam je prva odprla vrata. Argentini je sprejela doslej največje število naših izgnancev.

Da bom osotali koristni, tvorni člani slovenske narodne skupnosti, bodimo predvsem dobri ljudje, iskreno složni bratje med seboj.

Imate že svoje društvo slovenskih emigrantov in svoja glasila „Duhovno življenje“ in „Svobodno Slovenijo“. Vsa sredstva za duhovno vodstvo in dobro, trajno skupno nastopanje ste si čudovito uspešno in naglo ustvarili.

Požrtvovalne in sposobne sodelavce ste našli in izbrali med seboj, ki se nobene naloge ne strašijo. Z zaupanjem jih podpirajte in združite vse dobre Slovence v Argentini, kolikor le niso okuženi s komunizmom...

Naše poslanstvo v tujem svetu bomo izpolnili, če bomo po deželah in kontinentih razširili in utrdili dober sloves slovenskega imena, prepričali svet o visoki stopnji naše kulture, pridnosti in poštenosti. Velik napor demokratičnih sil, da rešijo Evripo, je v polnem zaletu. Upanje, da bo v doglednem času osvobodjena tudi naša domovina, raste iz dneva v dan. Delež našega udejstvovanja pri osvobodilnem boju in delu mora biti primeren, da bomo mogli častno in ponosno domov.

Svobodna Slovenija, št. 10.
15. maja 1948

JANEZ MARKEŠ (po Magu)

Kaj misli Spomenka!?

Prek njega je namreč Spomenka definirala svoj odnos do političnih aktualnosti. Za osrednji tekst, ki je razmejil njen odnos med „poprej“ in „v novi vlogi“, pa bi lahko označili Zaustaviti desnico, objavljen 18. aprila 1992, prav tako v sobotni prilogi Dela. Med drugim je zapisala: „...desnico je treba zaustaviti, zato menim, da bi človek, ki vsaj ni obremenjen z ideološkim mesijanstvom in jemlje svojo predsedniško vlogo pragmatično, vendarle bil primeren za to, za kar gre: da začnemo pragmatično gospodarsko politiko in pustimo ljudem njihova svobodna prepričanja in njihove duše pri miru.“ Toda tedaj v mislih že ni imela Milana Kučana, čeprav tudi s tem ne bi zgrešila poante: to je bil agitatorski apel, da bi tedanjega premierja Peterleta zamenjal - Igor Bavčar. Poslej so njeno nanovo postavljene teze tekale kot namazane. Novembra 1988 je še zapisala, da je prek izjav Milana Kučana treba iskati in tematizirati značilnost boljševiške logike, da bi jo spoznali in vedeli, kaj lahko od nje pričakujemo, kaj zmore in česa ne... Poslej izjavlja, da je Kučan svojo državotvorno vlogo opravil odlično in neoporečno. 1988 je o komunistih dejala, da je Dolomitska izjava „pač še vedno temelj razmerij med partijo in zavezniki“, 24. julija 1994 je narobe, veliko koalicijsko med LDS in SKD označila za znak slovenske sprave. 1988 je Kučana izenačila z „boljševiško pametjo“, po kateri „posamezniki niso nič, večina ljudi pa je vse...“ Po Spomenkinem Zaustaviti desnico, se je odprlo temeljno vprašanje, ali je njeno

opredmetenje oziroma njena pragmatizacija novo poglavje v osebni ideologiji, torej plod osebnega intelektualnega presvetljenja, ali njena nova pragmatika pomeni, tudi, da je bila pragmatika vedno njen življenjski načrt in je preprosto, kot so ji mnogi očitali, igrala vlogo trojanskega konja.

OD NAČELNOSTI K OPORTUNIZMU

Poleg pobitih domobrancev in poleg Kučana v Spomenkinem življenju zelo pomembno vlogo igra fikcija o liku Janeza Janše. „Janša kot posebej izbrani križpotja naše sedanjosti, torej nikakor ni le žrtev sedanjih političnih razmer, ampak je žrtev naše državljanske vojne... konec koncev me ne zanima, ali me bo „zašil“ demokratičen ali nedemokratičen centralizem, vojska ali partija...“, je zapisala 1988. „Janša je pravzaprav edini naslednik boljševistične ideologije pri nas“ pa je izjavila v intervjuju 21. septembra 1996. Janšo je po miselnem preobratu označila za Vodjo in Odrašenika, ki se bori izključno za oblast, njegovo poslanstvo pa je v tem, da skuša ločiti slovenstvo od komunizma, kriminala in udbomafije. Častno mesto na Spomenkini boljševistični lestvici je, potem, ko ga je zapustil Kučan, zdaj zasedel (in ga še zaseda) Janša. Toda to je šele pol zgodbe. Spomenka je napisala knjigo Svet kot zaroda, v kateri je v humanistično folklorni maniri, oziroma v publicističnem tričetinskem taktu Janšo razstavila na prafaktorje, ga vnovič sestavila, potegnila črto, naredila inventuro in ugotovila, da je nekaj

podobnega kot fašist. Problem pa je v tem, da so v tistem času isto mislili in pisali Milan Kučan, Slavoj Žižek, oziroma celotna idejna miselna postavitev reformkomunistov. Tudi to bi bilo mogoče vzeti za naključje, če ne bi vedeli za predlog za lastninjenje igralnic. 18. maja 1992, štiri dni pred Peterletovim padcem, tako je bilo prebrati v časopisih, je operativni na tretjem operativnem območju (s šifro 0447) VIS zabeležil pogovor direktorja HITa Danila Kovačiča. Iz pogovora je bilo razbrati popolno Spomenkino kooperativnost pri zelo pomembnem lastninjenju institucije, ki je bila ustanovljena, tega ne gre pozabiti, za izvenproračunsko financiranje Udbe. Spomenka je tedaj polno že sodelovala s Hitovim lastninskim gremijem, ki pa je bil zelo blizu Kučanove predsedniške kampanje. Že na predsedniških volitvah se je Spomenka pojavila kot ena osrednjih Kučanovih apologetinj in je v propagandne materiale dala objaviti hvalnico o Kučanu, tistemu Kučanu, ki naj bi bil pred tem vzorec boljševistične pameti. Med Kučanom in Spomenko se je razvilo (nemara samo razkrilo) neko razmerje, ki je jeseni 1994 rezultiralo v Kučanovem predlogu o izgraditvi spominskega obeležja, skladno z idejo, „ki jo je najbolj temeljito domislila že pred leti gospa Spomenka Hribar“. Toda Hribarjeva se je prav v primeru igralnic znašla že v zelo nizki, operativni legi.

KDO JE TOREJ SPOMENKA HRIBAR

Spomenka deluje kot osebnost ostrih robov in politične robustnosti. Obračunava „po moško“, ko kaj zaškriplje, pove, da trpi za pomanjkanjem očeta in je samo neogljjen otrok, ki želi ljubiti, odpuščati in spravljati. V napadih uporablja ostre izraze

kakor Dosti je!, Hočemo normalno..., Zaustaviti desnico..., Strašnost lastne krivde... Zdi se, da se Spomenka nikoli ni borila za dejansko demokracijo, temveč, da bi prevladala njena predstava o „pravilni ideologiji“. Pravi ideologiji namenja mehke in čustvene izraze, nepravo začne opisovati po nemško, z veliko črko pri samostalnikih rabi: Nacija, Sovraštvo, Vodja, Moja Resnica, Vseveličavnost... In naprej, pri Spomenki Hribar nikoli niste vedeli, kdaj govori kot protagonist demokracije in kdaj kot zadolženec očetovi partiji v idealnem pomenu besede. Toda njeni sovražniki so kot po naključju tudi razredni sovražniki, tako, da daje slutiti, da se je čisto praktično, na predsedniškem parketu dejansko zgodi njen sestop iz idealne v realno partijsko politiko. Vedno je potrebovala objekte za močne sentimente: nekoga, ki ga je oboževala in nekoga, ki ga je do konca sovražila. V Janši, tako se zdi, je slednjič našla svoje ogledalo. Svet kot zarota se ji je, kot je videti, sprevrgel v življenjsko realnost. Zda reformiranim „boljševikom“ piše pravne resolucije, slednjič je pravzaprav pristala na mestu Jelinčičevega rezervnega kolesa. V tem kot da ne premore več niti toliko distance, da bi si priznala, da bi zavoljo „spravne“, kariere, Kučanu, (ki je obljubil pravni obelisk), povedala, da se ne spodobi v Dražgošah poveljevat tistega Jelinčiča, ki bi na senčni strani obeliskar nanovo rad izkopal strelske jarko. Zda se zdi pomembnejše Cerkev povedati, naj pred njo poklekne in se zaradi domobrancev posuje s pepelom. Je nemara v tem delu novega velikega načrta? Nova likvidatorska brezna bi nemara imela za posledico novo Antigono!

Nadaljevanje prihodnj

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA - Ob svetovnem dnevu Zemlje, 22. aprila, so ljudje in okoljske organizacije pripravile po Sloveniji več akcij čiščenja in urejanja okolice ter zbiranja odpadkov; organizirale so tudi ekskurzije, posvetovanja in drugo. Več akcij je bilo posvečenih tudi osveščanju ljudi.

LJUBLJANA - V zadnjih devetih letih je zaradi nenamernih poškodb in zastrupitev letno umrlo povprečno 24 predšolskih otrok. Kot so na Inštitutu za varovanje zdravja povedali, je večino nezgod pri predšolskih otrocih, med katerimi so najpogostejše prometne nesreče, utopitve in padci, pri dojenčkih pa predvsem zadušitve, mogoče predvideti in s pravilnim ravnanjem in ukrepi tudi preprečiti.

LJUBLJANA - Pošta Slovenije je izdala serijo novih znamk v čast nekaterih dogodkov ali znamenitih osebnosti. Med njimi je znamka v počastitev baročnega umetnika Francesca Robbe. Rojen v Benetkah, je največ delal v Ljubljani in v Zagrebu. Med njegovimi deli je najbolj poznan vodnjak na trgu pred ljubljansko mestno palačo, Robbov vodnjak. Pošta Slovenije je v obdobju svojega delovanja izdala vsega skupaj 225 znamk, od katerih so nekatere zbirke že razprodane.

PTUJ - V prijaznem objemu minoritskega samostana v Ptuj je konec aprila Ciril Smrkolj, minister za kmetijstvo in gozdarstvo, odprl deveto državno razstavo s simboličnim naslovom Dobrote slovenskih kmetij, ki so se jim letos pridružile tudi kmetije iz avstrijske Koroške. Skupaj 696 slovenskih in 24 koroških kmetij je postavilo na ogled in pokušino nekaj manj kot tisoč vzorcev dobrot, ki so dragoceno podedovano bogastvo več slovenskih generacij in rodov. Tokrat posebej izstopajo izdelki z območja Ljubljane.

Slovenija in šport

LJUBLJANA - Športna zveza Slovenije (ŠZS) je predstavila letošnjo športno-humanitarno akcijo Veter v laseh. ŠZS želi s svojo akcijo s podnaslovom S športom proti drogi mladim v Sloveniji omogočiti športno udejstvovanje in preživljanje prostega časa na zdrav, dejaven in dinamičen način. S pomočjo nekaterih sponzorjev in publikacij, ki so namenjene mladim (Pil, Smrklija, Antena...), želijo organizatorji čim več mladim omogočiti zdravo preživljanje prostega časa in jih odvrniti od stranskih sodbenežnega življenja.

LE MANS - Igor Jerman je zmagal na vztrajnostni dirki 24 ur Le Mansa v motociklizmu. Dirko je v soboto ob 15. uri pričelo 56 tekmovalcev, na koncu pa jih je skozi cilj pripeljal 34. Igor Jerman je vozil v francoskem moštvi Igol skupaj s Francozoma Sebileaumem in Paillotom. Vozili so na motociklu Kawasaki ZX 7 RR. Ta dirka velja kot najbolj naporna in slavna med vztrajnostnimi tekmovanji. V vodstvu sta se večkrat izmenjala oba Igol Kawasaki, vendar je na koncu prvi skozi cilj pripeljal motocikel ekipe Igorja Jermana.

KAIRO - Slovenski plavalec Igor Majcen

LJUBLJANA - Združenje dramskih umetnikov Slovenije je podelilo priznanje za življenjsko delo dramskemu igralcu iz Primorskega dramskega gledališča Stanetu Lebanu. Leban je oblikoval nad 130 gledaliških vlog, med katerimi je v lanski sezoni nepozabna interpretacija glavne vloge v tragikomediji La nona argentinskega dramaturga Roberta Cosse v režiji (tudi Argentinca) Osvalda Boneta.

TURJAK - Evangeličanska dobrodelna organizacija Podpornica, dobrodelna ustanova evangeličanske Cerkve na Slovenskem, je na gradu Turjak pripravila vsakoletno srečanje solidarnosti, ki je potekalo pod geslom Dobrota - most do sočloveka. Na srečanju s slovenskim bogoslužjem, ki so se ga udeležili evangeličanski verniki večinoma iz Prekmurja, so zbirali gnotno pomoč za prizadete v nedavnem potresu v Posočju. Evangeličani so ob tej priložnosti s krajšim kulturnim programom počastili tudi 490-letnico rojstva Primoža Trubarja.

LJUBLJANA - V 52 državah na vseh kontinentih in tudi v Sloveniji se je začela mednarodna kampanja Opusti kajenje - zmagaj. Kadilci s prijavo sprejmejo pravila sodelovanja in obljubijo, da se bodo vzdržali kajenja najmanj štiri tedne. Poleg tega, da največ pridobijo sami, kadilci sodelujejo tudi v tekmovanju za nacionalne nagrade - v Sloveniji jih bo podeljenih deset - in glavno nagrado kampanje, dobitok 10.000 ameriških dolarjev. Žrebanja za nacionalne nagrade, torej tudi v Sloveniji, bodo 31. maja, ob Svetovnem dnevu brez tobaka. Udeleženci se z izpolnjeno prijavnico med drugim zavežejo, da so se v primeru, če bodo izžrebani za nagrado, pripravljeni podvreči testom, ki naj dokažejo, da so zares prenehali kaditi.

LJUBLJANA - Pomanjkanje padavin v prvih letošnjih mesecih se je močno poznalo tudi v marčevskih rezultatih slovenskih hidroelektrarn, ki jim je marca uspelo zagotoviti le 124,1 milijona kilovatnih ur električne energije oz. za skoraj 29% manj kot v istem mesecu lani. Manjkajočo energijo so nadomestile termoelektrarne, ki so v omrežje prispevale 916,9 milijona kilovatnih ur elektrike oz. za dobrih pet odstotkov več kot marca lani, ter dodaten uvoz. Slovenija je marca na tujem kupila 117,4 milijona kilovatnih ur elektrike, kar je za skoraj 180% več kot v istem obdobju lani.

Slovinci v Argentini

BARILOCHE

Nesmiselna „dognanja“ o bariloški in slovenski skupnosti

Prejeli smo članek dr. Andreja Marušiča (žal šele po štirih mesecih), ki je bil objavljen 10. januarja v sobotni prilogi Dela in ki na neki čuden način omenja slovensko skupnost v Bariločah.

Dr. Marušič razvija svojo teorijo o povojni samomorilnosti v Sloveniji (o tem govori članek) in dodaja sledeče:

„O Slovencih v Bariločah in njihovi tovrstni problematiki se pogosto pogovarjam z argentinskimi psihiatri v Londonu...“ (V Bariločah smo presenečeni, da se za nas zanimajo psihiatri v tujini, saj nas je z vsem potomstvom vred manj kot 200. op.p.). Dr. Marušič nadaljuje: „Pred kratkim me je eden od njih obvestil, da so na naslovni strani enega izmed argentinskih časopisov objavili članek z naslovom, ki se glasi nekako takole: 'Še eden krutih samomorov v skupnosti Slovencev v Bariločah.'“ Malce bombastičen naslov argentinskega članka gre verjetno na račun dr. Marušiča.

Novica, objavljena v kakem argentinskem alarmističnem dnevniku ali tedniku, se verjetno nanaša na policijski primer pred meseci, ko so ob cesti blizu našega mesta našli v najetem avtomobilu trupli dveh mladih ljudi, ki sta se zastrupila z avtomobilskim plinom. Po časopisnih objavah ni bilo povsem jasno, če gre za nesrečo ali samomor. Prizadeti par je bil povsem neznan v Bariločah, prišla sta sem kot turista. Njuna primka sta bila slovanska (ne slovenska), a z bariloškimi Slovenci nista imela nič opraviti. Kolikor je nam znano, omenjeni par tudi ni pripadal nobeni od preostalih slovenskih skupnosti v Argentini. Slovenci smo v Argentini izvrstno povezani preko lastnih časopisov, slovenskega telefonskega imenika in naših organizacij. Zato je popolnoma neutemeljen stavek dr. Marušiča: „Žal statističnih podatkov o pogostosti samomora znotraj te skupnosti ni na voljo.“

Čudimo se, da se dr. Marušič, ki je znanstvenik, ne pozanima za točne infor-

macije in postavlja ugotovitve na osnovi dvomljivega, nepreverjenega časopisnega poročila. Saj ni posebnih težav, da bi se kar naravnost na nas obrnil.

„Samomorilska statistika“ v Bariločah dokazuje, da v petdesetih letih, odkar naša skupnost obstaja, ni bilo nikakega takega primera. Bariloški Slovenci smo zmeraj imeli veliko voljo do življenja in smo se temu primerno udejstvovali. Zato so „dognanja“ dr. Marušiča navadne čenče, dokaj blizu namerni kleveti.

Vojko Arko

San Martin

Poročilo Zveze žena, mati

Pri zadnjem sestanku Sanmartinske Zveze žena, mati, je govoril g. Jože Guštin. Centralna tema je bila o Svetem Duhu. Spominjal nas je na zadnjo večerjo, pa tudi, da papež pravi, da Sveti Duh pomaga, da Cerkev vedno ohrani isto Resnico, ki so jo apostoli slišali od Kristusa.

Jezus je dal oporoko: pojdite in učite vse narode..., ko boste prejeli Svetega Duha.

Vidimo skrivnostno povezanost med tremi osebami v Sveti Trojici. Sveti Duh je sad ljubezni med obojema. Neizčrpno je življenje in delovanje troedinega Boga. Vse darove božje prejmemo po Svetem Duhu. Sveti Pavel v pismu Rimljanom: „Božja ljubezen je izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan“.

Potem je prelat J. Guštin tudi govoril o Federalni policiji, kjer je bil dolga leta policijski kurat. Marsikaj zanimivega je povedal, posebno tisto o verskih tečajih je bilo nekaj posebnega. Zveza se mu zahvaljuje za prijaznost in pouk.

Prihodnji sestanek Zveze bo 21. maja ob 18,30 uri. Vse vabljenje!

Slovenija, moja dežela

Herman Koroški

Malokateremu Slovencu je poznan Herman Koroški, filozof in prevajalec iz 12. stoletja. O njegovem življenju se zelo malo ve. Gotovo je bil Slovenec, rojen med Istro in Koroško, (sam pravi: patria nostra Charinthia; in so ga imenovali tudi Herman Sloven). Študiral je v Franciji. Deloval je med letom 1138 in 1143, predvsem v Španiji.

Tam se je priučil arabščini in prevajal iz njene duhovne zakladnice v latinščino, tedanji svetovni jezik.

V Toledu je prevedel nad 70 arabskih astronomskih, matematičnih, medicinskih in filozofskih del, med njimi tudi Aristotelove spise. Z delom Introductorium je skušal sprijazniti metafiziko z Aristotelom, prevedel je Ptolomejeve Planisfere iz arabščine.

Leta 1143 je Herman napisal svoje filozofsko delo De Esentiis, kjer se opira na Boetia in na Almagest, kakor tudi na Platona. Ukvarjal se je tudi z astrologijo in

prevedel več del o njej iz arabščine. Zanimivo je, da je prevedel tudi islamski spis o koranskih in talmudskih legendah o Mohamedu.

Njegovo najvažnejše delo pa je bil prevod islamskega Korana v latinščino. Tako je odprl direktno poznanje mohamedanizma Evropi, ki je tedaj ravno bila pred križarskimi vojskami. Sploh pa je tedaj bilo le malo zahodnjaških izobražencev, večjih arabščine, razen v Španiji. Vedeti je treba, da je bila arabska Španija tedaj na najvišji kulturni stopnji in da so Evropejci šele preko arabščine spoznali ne samo njihovo kulturo, temveč tudi vse zaklade klasične Grčije, ki so se ohranili le v arabskih prevodih. In k temu je veliko pripomogel tudi Slovenec Herman Koroški.

Osebne novice

Zlato poroko sta 26. aprila obhajala Marica in Janko Zakrajšek, v sanjski stolni cerkvi.

Smrti: Umrli je v Villa Devoto Boris Zlobec (68), v Kanadi pa Franc Jemec (76). Naj počivata v miru!

Bučar je zasedel drugo mesto na mednarodnem plavalnem mitingu na Dunaju na 200 m prosto (1:54,22), kar je bila najboljša slovenska uvrstitev na tekmovanju, na katerem je moči merilo 650 plavalcev in plavalk iz 10 držav.

Mali oglasi

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

el. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadst. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knave, dr. Bernard Knave, dr. Veronika Knave - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vomerger - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Spored romanja v Luján, 10. maja

Ob 10.00 romarska sv. maša za vse žive in rajne Slovence v Argentini. Med mašo, ki jo bo daroval delegat za slovensko dušno pastirstvo v Argentini, prelat Jože Škerbec bo ljudsko petje. Spovedovalo bo več slovenskih duhovnikov.

Ob 13.45: popoldanska pobožnost: pesem, pridiga prelat dr. Mirko Gogala, procesija, prejem spominskih podob, darovanje, pete litanije Matere Božje, blagoslov z Najsvetejšim, sklepna pesem.

Narodne noše - v čim večjem številu. Prostor za preobleko: župnišče, ki je poleg cerkve. Za procesijo naj se zberejo vsaj do 13.40 pri obhajilni mizi.

Vsi šolski otroci - naj se zberejo za procesijo ob 13.40 pri desnem oltarju spredaj. Starejši naj prepuste prostor otrokom in učiteljstvu.

Ministranti naj se zberejo v zakristiji pred mašo ob 9.45 in pred procesijo ob 13.40

Reditelji in tisti, ki bodo nosili kip lujanske Device Marije in podobo Marije Pomagaj, naj se zberejo v zakristiji ob 13.30.

Red procesije: križ, zastave, bandero svetogorske Marije, šolska mladina z učiteljstvom, kip lujanske Marije, narodne noše, podoba Marije Pomagaj, ministranti, duhovniki, redovnice in vse božje ljudstvo.

Kako se bodo pisala imena v osebnih izkaznicah?

V Sloveniji šesti člen zakona o osebnih izkaznicah pravi, da se obrazci osebnih izkaznic tiskajo v slovenščini in angleščini, na območjih, določenih z zakonom, kjer avtonomno skupaj s pripadniki slovenskega rodu živijo tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, pa tudi v italijanščini in madžarsščini.

Kritikom se zdi sporna predvsem določba, da morajo biti obrazci tiskani v slovenščini, saj naj bi to pomenilo, da se pri pisanju imen in priimkov v osebnih izkaznicah lahko uporablja izključno petindvajset črk slovenske abecede.

Obstaja bojazen, da se bodo imena, ki v izvirniku vsebujejo neslovenske črke, v novih osebnih izkaznicah pisala v poslovenjeni obliki. Tu gre predvsem za mehki č, x, w in y.

ODSTRANILI SO NAPIS

V petek pred državnim praznikom 27. aprila, dnevom „upora proti okupatorju“, prej „ustanovitve OF“, je neka skupina odstranila tablo z napisom *Kulturni dom Španski borci* iz predverja doma. Gotovo so se naveličali gledati to ime, ki spominja na začetek slovenske komunistične revolucije, kajti iz slovenskih španskih borcev je izšla osnova poznejših medvojnih revolucionarjev. Seveda so „spreobrnjeni“ komunisti takoj protestirali, kajti preimenovani so le zaradi ugleda v mednarodni javnosti, a v srcu, pisanju in idejah so ostali enaki.

Pripomnimo, da so mestni svetniki iz vrst pomladnih strank februarja omenjeni javni zavod preimenovali v Kulturni hram Moste. Skupina svetnikov ZLSD je že predlagala, naj bi dom dobil staro ime, o ponovnem preimenovanju pa bodo svetniki odločali na majski seji.

Kot zanimivost še povejmo, da so organizatorji okrogle mize o prazniku upora proti okupatorju, ki je bila tega dne, na plakate in obvestila zapisali, da je omenjena prireditve v Kulturnem domu *Španski borci* in ne v Kulturnem hramu Moste, kar dokazuje njihovo naslonitev na imena iz komunističnega režima in revolucije (čep prav te nikjer ne omenjajo).

Obvestila

SOBOTA, 9. maja:

Ponovitev igre „Pri belem konjičku“ v priredbi SGBA v Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 20 uri.

NEDELJA, 10. maja:

Romanje v Luján.

ČETRTEK, 14. maja:

Seja Upravnega sveta Zedinjene Slovenije, ob 20. v Slovenski hiši.

PETEK, 15. maja:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20 v Slomškovem domu.

SOBOTA, 16. maja:

Redni pouk Slovenskega srednjšolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. maja:

38. obletnica Slovenskega doma v San Martinu s celodnevni programom.

ČETRTEK, 21. maj:

Sestanek Sanmartinske lige žena-mati.

V soboto, 23. maja, se bomo zbrali vsi, ki smo pred 50 leti prispeli v Argentino z ladjo Stewart, v Slovenski hiši pri zahvalni sveti maši ob 19. uri.

(Ta problem smo občutili Slovenci v Argentini, ko so nam pri č, ž in š priimkih ali izpustili strešice al zapisali ch.)

Na notranjem ministrstvu pravijo: „Tolmačenja, po katerih naj bi zakon predpisoval, s katerimi črkami naj bodo ali ne bodo napisana imena in priimki, so napačna oziroma so čisto preudiciranje zadeve. Zakon o tem enostavno ne govori. Katere črke lahko uporabljamo pri pisanju imen v osebnih dokumentih, odreja uradno sprejeti črkovni nabor. Slovenija mora do aprila letos Evropski skupnosti poslati novo - lastno - standardizacijo črk. Katere črke bodo v njej, bodo morali odločiti jezikoslovci in strokovnjaki z ministrstva za znanost in tehnologijo, kjer so za izdelavo nove standardizacije pristojni.“

Slovenski notranji minister trenutno odsotnost zavezujočega predpisa sicer imenuje „tehnični problem“, ki pa bi ga kateri od imetnikov mehkega c-ja in drugih tujih črk (xyw) lahko razumel tudi kot pravno praznino oziroma tako, da je izpis njegovega imena do nadaljnjega prepuščen samovolji uradnika na okencu upravne enote. Vendar pa še pravi: „Zakon o osebnih izkaznicah omenja, da so v slovenščini izpisani obrazci, medtem ko izpis osebnega imena določa zakon o osebnem imenu. Lahko vam zagotovim, da pri izpisu imen v osebnih izkaznicah tudi v bodoče ne bo nikakršnih težav.“

Notranji minister je še zagotovil, da se bodo priimki, četudi nabor do poletja, ko naj bi začel veljati novi zakon, še ne bo določen, tudi v bodoče pisali tako, kot so se do sedaj - v izvirniku.

Ob tem velja omeniti, da uvedba novih potnih listov, v katerih so imena Slovencev izpisana brez šumnikov (Baskovic, Kejzar, Cop itd.), kaj šele mehkih c-jev, ni povzročila večjega oziroma nikakršnega razburjenja.

Prireditve v letu 1998

V seznamu prireditve za tekoče leto, ki smo ga objavili v številki 8 z dne 19. marca t.l. je prišlo do nekaterih sprememb, ki jih tukaj zabeležimo:

Alojzijeva proslava, prvotno določena za 28. junija, bo v nedeljo 5. julija.

29. glasbeni večer SDO/SFZ, predviden za 15. 8., bo v soboto 26. julija.

50. obletnica Zedinjene Slovenije in Svobodne Slovenije, načrtana za 26. 7., bo v soboto 15. avgusta.

Prosimo rojake, da zabeležijo in upoštevajo te spremembe.

Slovenski dom San Martin 38. OBLETNICA v nedeljo, 17. maja 1998

ob 11.30 sv. maša v zavodu Srca Jezusovega

ob 13.00 skupno kosilo

ob 16.00 kulturni program: govori ga. Marjeta Smersu Boltežar

„Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca!“

nastopajo Pevski zbor, učenci Rožmanove šole in mladina.

Po programu, domača večerja in prosta zabava.

Prisrčno vabljeni!

DA BOSTE BREZSKRIBNO SPALI:

Dobro zaklepajte vrata. Svoj denar pa varno in donosno naložite v Slogi. Ne zamudite lepe priložnosti. S KARTO SLOGA imate poleg mnogih ugodnosti še pravico do žrebanja za dve letalski vozovnici

BUE-LJU-BUE

OBIŠČITE NAS! TELEFON ZA VAS: 656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -

Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 5. maja 1998

1 dolar	167,10 SIT tolarjev
1 marka	93,56 SIT tolarjev
100 lir	9,48 SIT tolarjev